

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 113. szám — 1940 május 21 kedd — Ára: 12 fillér

VÁLTOZATLAN HEVESSÉGGEL DÚL NYUGATON A HÁBORÚ

A németek elfoglalták a Párizstól 120 kilométernyire fekvő Laont és elérték az Oise-Aisne csatornát — Francia hadijelentés szerint az Aisnél átkelt németeket visszaverték — Heves légitámadásokat jelentenek az angolok

Berlin szerint a Maginot-vonalból kivonták és a tengerpart felé szállították a brit csapatokat, London szerint új csapatok érkeztek Franciaországba

Weygand az új francia fővezér — Ciano Olaszország szerepéről

A Sommenal egymilliónyi szövetséges haderő áll ellent

A Franciaországban dúló nagy ütközet-sorozat az elmúlt napokban semmitsem vesztett hevesességéből. A német csapatok egyrésztől megismételt tanktámadásokkal éket kalapálnak Páris felé, már elérték a világháború emlékeztetés sommi csata egykori színterét, sőt Leon városát is, mely 120 km-re van Franciaország fővárosától, másrésztől nagyarányú átkaroló mozdulattal törekednek nyugat felé, hogy elérjék a tengerpartot. A mozgóháború teljessé vált és a Maginot-vonal immár alig számít valamit.

A Német Távirati Iroda a katonai helyzet áttekintése során megállapítja, hogy nemcsak a Belgiumban folyó ütközet, hanem az észak-franciaországi előrehaladás is folyamatosan maradt. A belgák az északi szárnyon ellentámadást fejtenek ki és vífészül harcokba. A franciák a támadások elhárításában ellentámadások során szintén nagy erővel küzdenek. Az angolok ezzel ellentétben a két utóbbi napon lezajlott harcok során alig jöttek számításba. A kikötővárosokban egyre növekvő katonai mozgólódásokból arra lehet következtetni, hogy az angolok a szárazföldről vissza akarnak húzódní szigetországukba, amíg még kilátásuk van arra, hogy át tudnak kelni a tengeren. Reimstól északra az Aisne partján időközben további német erők vonultak fel. A német légi haderő tömeges fellelése révén, amelyet a hátsó összeköttetés ellen intézett, különös nyomatókat adott átadásainak. Hátsó összeköttetésen azokat a tengeri útvonalakat is érteni kell, amelyek a belga és francia parttól Anglia felé vezetnek.

A hadihelyzetet illetően angol-francia oldalról több magyarozó és kiegészítő jelentést közvetít a MTL. Londoni Reuter jelentés szerint angol illetékes körökben kijelentik, hogy noha a katonai helyzet Franciaországban kétségtelenül súlyosabbá vált, még sincsen ok a kétségbeesésre.

A Reuter iroda katonai szakértője viszont a haretéri helyzetről a következőképpen ír: A németek hatalmas erejű betörése Franciaországba eddig kétszer változtatott irányt, de az előretörés irama változatlanul nagy. Ezidőszent arra lehet számítani, hogy ez az erős iram olyan mértékben csökken, amilyen mértékben a támadócsapatok eltávolodnak a hadtáplálásaiktól. A legutóbbi hatalmas támadásnak St. Quentinól nyugatra, úgy látszik, az a célja, hogy Arrason keresztül elárja Calais-t és ezzel elválassza a

francia hadsereget az angol és belga hadseregtől, amely utóbbi a legnagyobb gyorsasággal visszavonul új állásaiha. Általában a helyzet gyorsan változó maradt és nem adódik alkalom erőteljes ellenoffenzívára, azonban elérkezik az a pillanat, mihelyt a német csapatok kimerülés és utánpótlás hiányában kénytelenek lesznek előrenyomulásukat abbahagyni. Ezzel kapcsolatban ismert, hogy Sedan vidékén mindössze két vasútvonal áll a németek rendelkezésére és ez nem elegendő nagy hadsereg utánpótlásának szállítására.

Párisi Havas jelentés szerint Belgiumban északon a szövetségesek visszavonulási hadmozdulata általában kedvező feltételek mellett folytatódik. Az angolok visszavetették a hátvédek ellen intézett német támadást. St. Quentin középpontjában nagy esata dúl több ezer francia, angol és német harcoksi dobásával. A csata állandóan hullámzik, úgy hogy lehetetlen földrajzilag meghatározni annak helyét. A németek néhány különítményt vetettek át az Aisne folyótól délre Rethel vidékén, de ezeket foglyul ejtették az éjszaka folyamán.

Montmédynél igen heves tüzereségi előkészítés után német gyalogság nagy tömegekben intézett támadást az erős Maginot-vonal ellen, de mindenütt visszaverték őket egy pont kivételével, ahol bevették egy előretolt kis betonerődítményt.

A francia hadvezetés irányításában gyökeres változás történt. A francia hivatalos lap vasárnap két rendeletet közölt, mely szerint a szárazföldi haderők főparancsnokságát megszüntetik, Weygand tábornokot a nemzetvédelem vezérkari főnökévé és valamennyi hadművelet főparancsnokává nevezték ki Gamelin utódjaként.

Londoni jelentés szerint Weygand tábornoknak a szövetséges haderők főparancsnokává és Pétain tábornagnak helyettes miniszterelnökké történt kinevezése élénk feltűnést keltett az angol közvéleményben. Az angol lapok hatalmas betűkkel jelentik, hogy Weygand tábornokot, Foch tábornok jobbkezeit legfőbb parancsnoknak nevezték ki és a lapok emékeztetnek, hogy Foch halálos ágyán azt mondta, ha Franciaország veszélyben van, Weygandhoz kell fordulni.

Weygand ma 73 éves. Brüsszelben született 1867 január 17-én. Katonai pályafutása elején a lovasságot választotta. A világháború kitörésekor egy huszárezred alezredese volt.

Pár nappal később a Foch tábornok parancsnoksága alatt álló hadsereg vezérkari főnöke lett. A háború után Weygand résztvett a versaillesi katonai bizottság munkájában és a javaslatokat tanulmányozta, amelyek Foch elgondolásai alapján készütek. A Szovjet által szorongatott Lengyelország katonai vezetőit kért. A varsói harcban Weygand kiténtette magát. Ezután mint Szíria főbiztosa szervezői képességeket árult el. Amidőn 1924-ben visszatért Franciaországba, a katonai legfelsőbb oktatás igazgatójává nevezik 1930-ban vezérkari főnök lesz. A múlt évben Weygandra bizták a kétéves hadsereg főparancsnokságát. — Kodvenc terve volt közkeleti akció megindítása. Kérdés, hogy régebbi terveit feladja-e az újabb események következtében?

Weygand tábornok hadsereg főparancsnokká történt kinevezésével kapcsolatban beavatott francia politikai körökben azt beszélnek, hogy a kinevezés Winston Churchill kivására történt. Amikor Churchill a múlt hét végén Franciaországban járt, annak a véleményének adott kifejezést, hogy a francia hadseregnek elsősorban a La Manche csatornát kell megvédelmeznie a német előnyomulással szemben. Gamelin tábornok, francia hadsereg főparancsnok nem osztotta ezt a véleményt s állítólag szemrehányásokat tett Churchillnek, hogy angol részről csak kevés csapatot küldjenek a belgiumi és északfranciaországi hadszínterre.

Olaszország magatartása és szerepe nagy súllyal esik a latba. Nem találgatásokra, hanem illetékes megnyilatkozásokra utalunk. Ciano gróf olasz külügyminiszter vasárnap Milánóban beszélt és a következőket mondotta:

— Olyan pillanatban folyik le ez a gyűlés, amidőn Európa és a világ új sorsának eldöntésére rendkívüli események történnek. A Duce tudja, hogy a forradalom, az abesszin háború és a spanyolországi győzelmek Olaszországa az európai élet viszontagságai alól nem vonhatja ki magát, mint eddig tette és a dolgok addig nem dőlhetnek el, amíg Róma is ki nem mondta szavát.

— Ha a Duce kiadja a jelszót, ez olyan ember szájából hangzik el, aki háborúban és békében egyetlen vezérünk, akinek neve a küzdelem és hódítás húsz évén át a dicsőség és győzelem kettős nevével fonódott össze. Ha a Duce kiadja a parancsot, a hősekkü fasiszta Milánó egy emberként kel fel és újra elfoglalja

helyét az élen s mindig be fogja bizonyítani, hogy kész fegyverrel és mindenekelőtt szívvvel a parancs teljesítésére...

A sajtóhangokat illetően érdemes felfigyelni a „Resto del Carlino” cikkére, mely azt írja, hogy Olaszországban ma mindenki azt kérdezi, mikor következnek el Olaszország órája. Az olaszok saját győzelmeiként üdvözlik a német győzelmeket, de türelmetlenül várják, hogy maguk is menetelhessenek. Igaz, hogy a németek napról-napra hatalmasabb sikereket érnek el, de a szövetségeseket sok arcvonalon kell megvéteni. Ilyen körülmények között a jelenlegi csata még nem döntő a háborúban, amelyben még óriási erőfeszítések lesznek szükségesek. Két ilyen imperialista óriást nem lehet egyetlen csapással ledönteni, mert ezek minden lehetséges eszközzel védeni fogják magukat. Marad tehát még bőven dicsőség és az olaszoknak nem szabad feltékenykedniük a német győzelmek miatt. Legyen mindenki biztos benne, hogy a végső győzelmet a két vezér közösen fogja kivívni, mert a Brenner dűlt és a Brenner után együttesen készítették elő az eseményeket. A jelszó tehát ma ez: Legyünk állandó készenlétben, a mi óránk is közeleg!

Vannak olyan jelentések is, melyek nem látják olyan sötétnek Franciaország és Olaszország viszonyának alakulását. Egy római Reuter jelentés azt mondja, hogy egyes politikai körökben a francia kormányban történt változások, különösen pedig Roux kinevezését Legger helyébe a Quai d'Orsay vezetőikarává, úgy értelmezik, mint valószínű jelét annak, hogy a francia külpolitikában jelentős változások készülnek, különösen Olaszország irányában. Legert sokan mintegy a Quai d'Orsay diktátorának tekintették és nagy mértékben őt tartották felelősnek Páris és Róma rossz viszonyáért.

Angliában Winston Churchill vasárnap este tartotta első miniszterelnöki rádióbeszédét. Két fontos idézet a beszédből: „Szörnyűsleges harc tombol Franciaországban és Flandriában. A németek a légitámadások és erősen felfegyverzett harcokcsik figyelemreméltó egyttműködésével áttörtek a francia védővonalakon a Maginot-vonaltól északra és páncélozott járműveik erős oszlopai nyílt terepen pusztítanak, amely az első egy-két napon védők nélkül állott. Mélyen behatoltak és riadalmat és zűrzavart támasztottak. Mögöttük most tehergépkocsikon özönlik a

gyalogság, ezek mögött viszont újabb hatalmas tömegek mozognak előre."

"Majd ha ez a csata Franciaországban veszít erejéből, eljön a mi szigetünk csatája... Ha ez az idő eljön, Angliában sok ember nyugvási, sőt büszkeséget fog érczeni abban, hogy megoszthatja a fronton levő katonákkal a veszélyt."

Churchill beszédének a magántulajdonról szóló része alapján a News Chronicle hétfőn jelentette, hogy az állam átveszi a hadipartelemek magántulajdonban lévő részét. Konzervatív párti angol politikus szájából még alig hangzott el ilyen megállapítás, mint Churchillé: "A tulajdonhoz fűződő érdek és a munkaórák száma semmitsem jelent, ha összehasonlítjuk azzal az életért, becsületért és szabadságért vívott küzdelemmel, amelynek odaadtuk magunkat."

A belgrádi "Vreme" azt jelenti Rómából, hogy Mussolini Roosevelt üzenetére küldött válaszában azt közölte, hogy Olaszország nem hagy fel jelenlegi álláspontjával és magatartását nem változtatja meg. A lap szerint egyébként úgy látják, hogy a Földközi-tengeren általában tisztult a helyzet. Különösen jó benyomást keltett Olaszországban, hogy újabban az olasz hajókat nem vizsgálják át Gibraltárban. A Rex óceánjáró után most a Conte di Savoia olasz hajót is átengedték vizsgálat nélkül.

A washingtoni Fehérház hivatalos körében az újságírók kérdéseire kijelentették, hogy sem Roosevelt

Mussolinihez intézett üzenetét, sem a Duce válaszáat nem teszik közzé.

A vasárnapi katonai események közül a legfontosabb St. Quentin és Le Cateau elfoglalása. Az áttörő német csapatok éle itt 125 kilométernyire közelítette meg Párist. Ugyan csak vasárnap jelentették a németek, hogy elfoglalták az 505. számú Maginot páncélerődöt.

Az angol expedíciós hadsereg főhadiszállásáról a következőket jelentették: "Vasárnap az angol arcvonalat sikeresen tartottuk az ellenség nyomásával szemben."

A franciák nagyszabású csapatmozdulatokat jelentettek, továbbá azt, hogy a szövetséges légierők sikeresen bombázták német olajraktályokat, benzinszállítványokat és tankegységeket.

Hitler kancellár rendelettel vissza kapcsolta a Német Birodalomhoz Eupen, Malmédy és Moresnet területeket, amelyek a versaillesi békeben kerültek Belgiumhoz, Seys Inquart birodalmi helytartó Hollandia főköormányzója lett.

Lindbergh ezredes rádióbeszédet mondott Newyorkban. Rámutatott az Egyesült Államok hiányos katonai felkészültségére és növekedésnek mondotta az Egyesült Államokba való betörés félelmét. Szerinte nyereszkeskedési okokból akarják Amerikát a zérópai háborúba sodorni. A beszéddel kapcsolatban a New York Times azt mondja, hogy Lindbergh kiváló repülő, de nem ért a politikához.

Német hadijelentés

Namur és Lüttich erődjét német kézen.

Vezéri főhadiszállás, május 20. Belgiumban folytatódik a harc az ellenség utóvédkeivel. Átkeltünk a Denderen és az üldözés során elértük a Scheide felső folyását.

Az angol csapatok gyorsított menetben igyekeznek elérni a La Manche csatorna kikötőt. Maubeuge-nél és Valenciennes-től délre pedig visszavertük az egyik dél felé utat kereső francia-belga hadsereg támadásait.

Az ellenség itt súlyos veszteséget szenvedett, különösen páncélkocsikban és a meghíusult áttörési kísérlet után immár erősen megrendülve, nyugati irányba visszavonul.

Innen délnyugatra páncélos és motorizált kötelékekkel Cambrai—Peronne közti út mentén elérték az 1916. évi sommi csata harterét.

Lüttich egész belső erődöve, valamint egy kivételével Namur valamennyi erődjét kezünkben van.

A páncélos kötelékeknek a legutóbbi napokban vívott belgiumi harcok során Noidé báró, az egyik páncélos-czred főhadnagya különleges hiedegvértel tüntette ki magát.

Május 19-én a német légi haderő fo-

kozott hevesseggel folytatta támadásait Belgiumban és Észak-Franciaországban az ellenség mögöttes összeköttetéseit és visszavoló útjai ellen. Sikeresen folytattuk az ellenséges Repülőterek ellen a támadásokat.

A francia-belga partok előtti tengerészen folytatott fegyveres felde-rités során két ellenséges rombolót semmisítettünk meg, továbbá az „Incomprise" francia torpedónaszádót valamint három kereskedelmi hajót, amelyeknek összes tonnatartalma mintegy 15.000 tonna volt, súlyosan megrongáltunk.

Az ellenség összes vesztesége a tegnapi napon 143 repülőgép volt. Ebből lépi harcban 95. légharító ágyúkkal 15 repülőgépet lőttünk le, a többit a földön semmisítettünk meg. 31 német gép eltűnt.

A május 20-ra virradó éjjel angol repülőgépek Nyugat-Németországban folytatták tervszerűen bombázásukat, amelyeknek során sok polgári személy meghalt és megsebesült. Az egyetlen katonai célpont, amelyet eltaláltak, egy hadifogolytábor. Sok hadifogoly meghalt. (MTI)

Jelentés Laon elfoglalásáról

Berlin, május 20. A német véderő főparancsnoksága közli: A német csapatok ma elfoglalták Laont. A laon-

ni citadellán német hadi lobogó leng. Laontól délnyugatra előre haladva elértük a Oise-Aisne csatornát. (MTI)

A szövetségesek hadijelentései

Páris, május 20. (Havas.) Hivatalosan jelentik május 20-án délelőtt:

Csapatunk erőteljesen harcoknak Saint-Quentin-től északra, hogy megállítsák az ellenséges előrenyomulást.

Rethel környén az ellenséges csapatrészeket, melyeknek sikerült az Aisne-folyón átkelniük, az elmúlt éjjel visszavetítettük. Montmédy környékén a német támadások erőteljesen megújultak, de visszavertük.

Bombavető repülőink az éjszaka folyamán elkeseredetten folytatták az ellenség utánpótlásának szétrombolását. (MTI)

London, május 20. (Reuter.) A légügyi minisztérium jelenti:

A királyi légihaderő bombázógépet az elmúlt éjszaka folyamán is folytatták támadásaikat az ellenség összekötő vonal ellen Dél-Belgiumban, valamint Németország nyugati részén.

Páris, május 20. (Havas.) Hivatalo-

san jelentik május 20-án este: A német nyomás Saint-Quentin északi és nyugati vidékén még mindig nagyon erős. Montmédy környékén újabb ellenséges támadásokat vertünk vissza. Az arcvonal többi részén nem történt semmi jelentősebb esemény. Hétfőn folytattuk nagy légi tevékenységünket. Több felderítő repülésünkkel előkészítettük bombázó egységeink támadásait, ellenséges páncélos egységek ellen. Sok tonnányi bombát dobtunk le ellenséges oszlopokra, amelyeknek súlyos veszteségeket okoztunk és késleltettük előnyomulásukat. (MTI)

London, május 20. (Reuter.) A légügyi minisztérium hivatalosan jelenti: Az angol légierő bombázói Északnyugat-Németországba sikeres támadásokat hajtottak végre köolajfinomítók ellen. Brüsszeltől délre támadásokat intéztünk vasútvonalak és hidak ellen. Az Aisne szakaszon páncélosok és esa-

patok ellen intéztünk támadásokat, Sedan közelében felgyújtottunk egy ellenséges szekértábor. Az elmúlt éjszaka sikeres bombatámadást intéztünk a Trondhiemtől északra fekvő ysernesi repülőtér ellen. A Belgium és Franciaország felett végzett felderítő repülések során egy Hurricane repülő-oztag több, mint száz ellenséges gép-

pel találkozott. A sorozatos harcok folyamán 11 ellenséges gépet lőttek le. A beérkezett jelentések szerint az angol légihaderő gépei a tegnapi nap folyamán 30 német repülőgépet pusztított el és több más ellenséges gépet megrongáltak. Gépeink közül 14 nem tért vissza. (MTI)

Berlin szerint a Maginot vonalból kivonták a brit hadiköteléseket

Berlin, május 20. A Maginot vonal bizonyos arcvonal-szakaszait megszállva tartó brit hadiköteléseket a Német Távirati Iroda jelentése szerint, közvetlenül a német támadás megkezdése előtt visszavonták és legrövidebb úton

a La Manche csatorna partja felé szállították. A lotharingiai különböző helyiségekben és városokban a rendőrséget és francia katonaságot kellett igénybevenni a tüntetések elfojtására. (MTI)

London szerint új angol csapatok érkeztek Franciaországba

London, május 20. A Reuter iródnak az expedíciós hadsereggel kiküldött tudósítója jelenti: Angliából állandóan új csapatok érkeznek hajókon és azonnal a nagy ütközetek színhelyére sietnek. A páncélkocsikkal vezetett és repülőgépekkel támogatott német csapatok nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy kiszélesítsék a részt, amelyet heves támadásukkal a szövet-

ségek eredeti arcvonalán ütöttek. Szárnyaik védelmét harcra repülőgépektől kísért bombázó rajok látják el. Az angol páncélos osztagok északról, a francia páncélosok pedig délről támadják a német csapatok szárnyait. Ezenkívül a francia csapatok a benyomuló ellenség arcvonalát is támadják. (MTI)

Göring az ejtőernyősökről és a német légihaderőről

Berlin, május 20. (Német T. I.): Göring vezértábornagy nyilatkozott a német sajtó képviselői előtt az Időszervi kérdésekről. Mindenekelőtt az ejtőernyős csapatok kérdéséről szólt. Az ejtőernyős csapatok mondotta, évek óta a légi haderő egységét alkotják. Rágalom, hogy az ejtőernyős csapatokat zsákköltözetben teszik le. Ha tehát ejtőernyős csapatok fogságba kerülnek, a nemzetközli jog értelmében ugyanúgy kell őket kezelni, mint minden más hadifogságba került katonát. Minden egyes esetet, amelyben az ejtőernyős csapatok tagjaival szemben nem a hadifoglyoknak és hadiszolgáknak megfelelően járnak el, a leggondosabban meg fogjuk vizsgálni és példásan meg fogunk büntetni.

A vezértábornagy ezután szemléltette az ejtőernyős vadászok és a légi-úton szállított csapatok hatalmas teljesítményeit. Azokra a kérdésekre, hogy a német légi haderő ilyen hihetetlenül rövid idő alatt hogyan tudott légi fölényre szert tenni, a nyugati ellenfél felé, Göring vezértábornagy azzal a fölvett megállapítással válaszolt, hogy légi haderőnk megteszi kötelességét. Nem szavakkal, hanem tettekkel szerezte meg a légi fölényt. Ezt a légi fölényt meg fogjuk tartani. A vezértábornagy ezután a német véderőnek az utolsó tíz naphoz véghez vitt teljesítményét változt, különösen az ellenség ellenállási vonalainak áttörése során, valamint Lüttich, Antwerpen Namur s Maubeuge leküzdésével folytatott harcain,

A Versaillesben Belgiumnak juttatott területek vtsszacsatolása

Berlin, május 20. (NST). Mint hivatalosan közlik, Hitler vezér s kancellár május hó 18-án a következő rendeletet bocsátotta ki

"A vezér és birodalmi kancellár rendelete Eupen, Malmédy és Moresnet területének a Németbirodalommal való újraegyesítéséről 1940 május 18-án.

A versaillesi diktátummal a Németbirodalomtól elszakított és Belgiumba bekebelezett területek ismét Németország birtokában vannak. Belsőleg mindig összeköttetésben maradtak ezek Németországgal. Ezért tehát még átmenetileg sem tekinthetők, vagy képezhetők megszállt ellenséges terület gyanúán. Ennélfogva már most elrendelem:

1. a versaillesi diktátumban a Németbirodalomtól elszakított Eupen, Malmédy s Moresnet területek ismét a Németbirodalom nemzet részei;

2. az említett területeket a Rajnai Tartományban (Aachen Körzet) osztják be;

3. e rendelet végrehajtásának határozatait magamnak tartom fenn".

A rendeletet Hitler Adolf birodalmi kancellár, Göring vezértábornagy, Ribbentrop birodalmi külügyminiszter, továbbá Frick és Lammers miniszterek írták alá.

Eupen és Malmédy környéke, melyet most 21 év után a német csapatok visszafoglaltak Belgiumtól és Hitler kancellár rendelkezése a Birodalommal újra egyesítették, összesen 1036 négyszögkilométer, lakosainak száma kéreken hatszáz ezer. Moresnet környéke, amely közvetlenül Aachen városa előtt terül el, már sokkal kisebb és csupán 4100 német lakosa van. A belga uralom alatt az 1929 évi választások alkalmával ezeknek a területeknek a lakossága 85 százaléka tett vallomást német volta mellett. A választás Eupen és Malmédy német szervezetei szabad népszavazást követeltek, ez a törekvésük azonban eredménytelen maradt.

Amerikai repülőgépgyártás

Newyork, május 20. Hivatalosan jelentik, hogy a szövetséges hadianyagbizottsága megegyezett a baltimori Glenu Marzin repülőgépgyárral, hogy minden 18 hónap alatt gyártható gépet átveszik. A Glenu Marzin gyár építi

Amerika legmodernebb és legjobban bevált bombavető gépeit.

Washington, május 20. Hivatalosan jelentik hogy Roosevelt elnök úgy döntött, hogy kormánya minden erejével segíti a hadianyaggyártást, főleg a repülőgépgyártást. Abban az irányban, hogy azt a négyezer repülőgépet, amit a szövetségesek rendeltek, leszállíthassák, nagy tanácskozások folynak. A kormány tagjai és az ipari vezetők tegnap letárgyalták, hogy az USA hadseregben levő repülőgéptípusokat is átengedik a szövetségeseknek.

V i g s z i n h á z

Ma utoljára 2 izgalmas film egy műsorban!

I. A finn—orosz háború magyarul beszélő filmen:

Finország lángokban

II. Hans Sönker és René Deltgen főszereplésével az izgalmas világfilm:

Tűz az óceánon

Az angol-belga hadsereg visszavonulása

Páris, május 20. (Stefani.) Az Intersigeant hangoztatja, hogy az angol és belga hadsereg folytatja általános visszavonulását az Észak-tengertől kezdve 125 km-es szélességben. (MTI)

Szerdán indul lapunk Reklám-rejtvény pályázata 75 szép és értékes díj kerül kiosztásra

Brémában ötven diakonissza életét veszette bombatámadás során

Berlin, május 20. (Német TI) Egy Bréma ellen intézett angol bombatámadás során egy nagy diakonissza otthon teljesen rombadőlt, ötven diakonissza életét veszítette, 85 részben súlyosan, részben könnyebben megsebesült. (MTI)

Berlin, május 20. Ellenséges repülőgépekről a zelmúlt éjszaka során az Ems melletti Salzbergen közelében bombákat dobtak le. A bombák majonkat érte. Egy bomba a hadifoglytáborba esett, három hadifogoly meghalt, több megsebesült. (MTI)

Fordulat a francia hadipolitikában

Párizs, május 20. (Stefani.) Párizsi katonai és politikai körökben élénken tárgyalják azt, hogy a kormány szinte egyszerre hajította végre Gamelin tábornok kicserélését és Daladier eltávolítását a hadügyek éléről. Hír szerint a kö-

zök az, hogy az utóbbi események hatása alatt a legszélsebben elitelik a kimerítési háborús-rendszert, amellyel az eddigi vezetőtényezők győzni akartak. — (MTI).

Egymillió főnyi szövetséges haderő áll Sommenél

Párizs, május 20. A hadi helyzet változatlanul súlyos, de a legújabb jelentések a francia hadsereg egyre fokozódó ellenállásáról számolnak be. A német páncélos hadosztályok a Somma folyó irányában akarnak éket verni a francia, angol, belga haderő két szárnya között. A Paris Soir értesülése szerint a francia csapatok ellentámadással visszafoglalták Cateaut és Landriest. A Somme folyó vonalán több, mint egymillió francia, angol, belga és holland katona áll. A Temps katonai munkatársa szerint Somma irányában 5, vagy 6 német páncélos hadosztály lovább nyomul előre. A Paris Soir katonai szakértője szerint, igen valószínű, hogy a németek egy időben érik el Calais-t és a Somme folyó torkolatá-

nak vidékét. (MTI)

Párizs, május 20. (Reuter) A francia hadügyminisztérium közölte, hogy a katonai helyzet továbbra is komoly és egyes pontokon súlyos, de az utolsó huszonnégy órában nem változott lényegesen. A hadihelyzetet a következőkben lehet összefoglalni: Belgium északi részén küzdő arcvonalon stratégiai jelentőségű hadmozdulatok vannak folyamatban, Cambraitól keletre a francia csapatok elkecseregett ellenállást fejtettek ki a német támadásokkal szemben. A németek előretörése Cambrai irányában folytatódik. Minden más részén az arcvonalnak az ellenség éjszakai támadásait eredményesen visszaverték a szövetségesek.

Berlinben úgy vélik, nem ismétlődik meg a marnei csoda

Berlin, május 20. Katonai részről a Német Távíratok Irodának magyarázatot adtak a nyugati arcvonalon folyó hadműveletek alakulásáról. Belgiumban és Észak-Franciaországban a német csapatok hevesen üldözik a részben hátráló, részben menekülő ellenfelet. A francia-belga hadseregek első kitérés kísérlete Valenciennesnél és Maubeugenél csü-

förtököt mondott. Már ma ki lehet mondani, hogy ezúttal nem semmit sem számítani a „marnei” csodára, amelyben annak idején Weygand tábornok részt vett. Csak most vált ismeretessé, hogy az angol csapatokat a Maginot-vonalból már a nyugati támadásának megkezdésekor, május 10-én kivonták és éjnek idején titokban a La Mance csatornái-

kikötőkben hajóra rakták. Lüttich-vel és Namurral elesetek az előrehaladó német arcvonal mögötti utolsó belga támaszpontok is és ezenkívül a harcoló csapatok számára a legfontosabb utánpótlási útvonal, nevezetesen a Maas völgye szabaddá

vált. Altalános a sa nézet, hogy az angolok a hajóanyagukat ért veszteség következtében hadi hajóikat a lehetőség szerint visszavonják a belga-francia partokról. (MTI)

Egyiptomból is hazahívják az amerikaiakat

Kairó, május 20. Az Egyesült Államok szövetsége felhívja az amerikai állampolgárok figyelmét, tanácsos lenne addig elhagyni Egyiptom területét, amíg a közlekedési útvonalak nyitva

vannak. Belgrád, május 20. A Pravda jelentése szerint Dodekanezoszt szigeteire az olaszok erősítéseket küldtek.

Világháborút jósol egy moszkvai lap

Moszkva, május 20. A moszkvai sajtó igen nagy érdeklődéssel kíséri a nyugati eseményeket. A „Vesernaja Moskava” hosszabb cikkben foglalkozik a nyugati front várható eseményeivel és többek között a következőket írja: „A háború frontja napról-napra szélesedik és egyik országot a másik után vonja be az örvénybe. Melyik ország lesz a következő?” A lap a továbbiakban rámutat arra, hogy a Földközi-tengeren, a Közel-Keleten és a Balkánon

mindinkább növekvő feszültség arra mutat, hogy a nyugati hatalmak itt keresnek kárpótlást északi kudarcukért, sőt az események még a Csendes Óceánon is visszhangra találtak. Itt az uratlan holland gyarmatok „Eris almájává” változtak Anglia, Japán és az Egyesült Államok között. Az európai háború tehát, fejezi be cikket a lap, mindinkább kezd egy világháború vonásait magára öltetni.

Az árvízkárosultakért

Budapest, május 20. A budapesti német követség értesítette a magyar kormányt, hogy a német kormány százezer márka értékű anyagot boesát rendelkezésre, az árvízkárosultak megsegítésére. Az árvíz- és belvízkárosultak felségélyezésére megindított gyűjtés eredménye a mai napig 3 millió 735,648. 42 P. Az árvízvédelmi ügyek kormánybiztosához két megható adomány érkezett.

A Finnországban tartózkodó magyarok 670.75 pengőt gyűjtöttek össze az árvízkárosultak részére. A másik adomány a sajszentkirályi gyűjtőtáborban internált lengyel tisztok és közlegények körében gyűjtött össze 89620 pengő. — A gyűjtőtáborban tartózkodó lengyel katonák csekély zsebpénzükből fillérenként adták össze ezt az összeget.

8 ezer ezüstkalászos gazda, — 194 tanfolyamon

A földművelésügyi minisztérium már több mint egy évtizede téli gazdasági tanfolyamokon végzi az önálló gazdák kiképzését. Az idei 1939—40 évi gazdasági év telén a sok nehézség ellenére is már újabb 194 községi gazdának nyújtottak alkalmat a téli tanfolyamok, a legfontosabb gazdasági szakismeretek megszerzésére. A tanfolyamok vizsgáin az idén több mint nyolcezer ezüstkalászos gazdát avattak fel. A tanfolyam vezetője a záróvizsgálat után időnként felkeresi volt tanítványait és saját gaz-

daságaikban látja el őket azokkal az új mutatókkal, amelyekkel az ezüstkalászos gazdákat átsegítheti a kezdő nehézségein. Minden jel arra mutat, hogy ez az egyetlen biztos út arra, hogy a tanfolyamokon elsajátított ismeretek az életben is megvalósuljanak. Az idén újabb 109 községi gazdát kapcsolódnak be ebbe a munkába, amelyet a földművelésügyi miniszter a költségvetési lehetőségeknek megfelelően a jövőben még szélesebb körben kíván folytatni.

A francia minisztertanács határozata az iparvállalatokról

Párizs, május 20. A francia minisztertanács utasította valamennyi francia iparvállalatot és céget, hogy semmiféle módon ne csökkentse üzemét és semmiféle olyan utasítást ne fogadjon el, amely arra szólítja fel, hogy a vállalat hagyja el telephelyét. Erre vonatkozóan csak hivatalos utasítást szabad végrehajtani.

amely megteremti a szociális igazság országát a jövő Magyarországból. A harmadik tanúsága Mohácsnak örök és közsímet: az egység parancsának követése, ami az összehangolt munka liktetését jelenti.

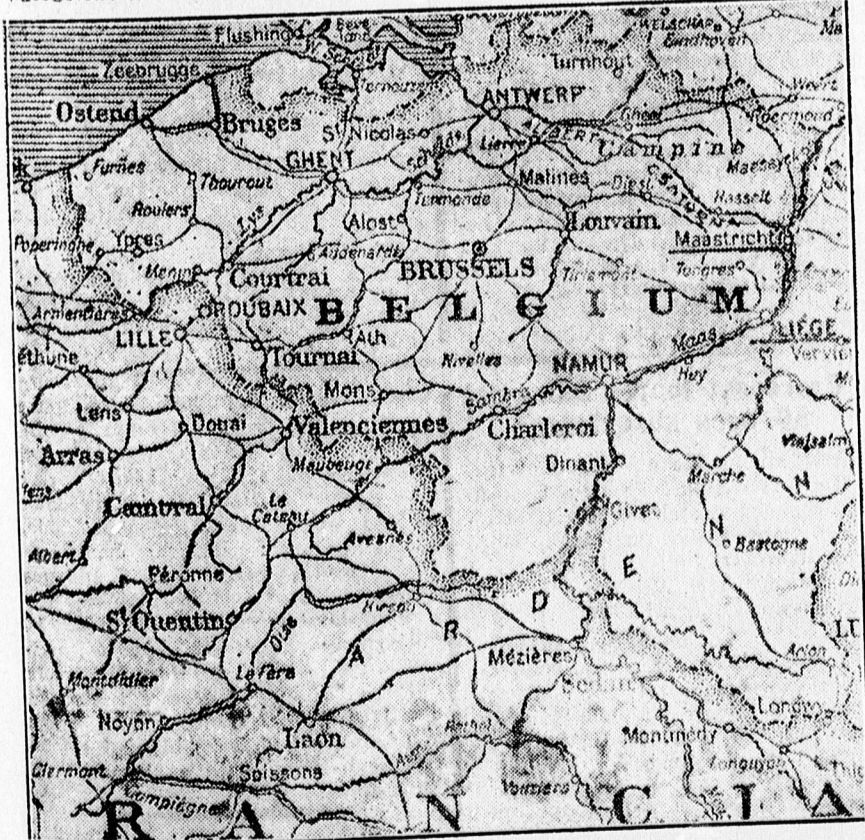
Imrédy Béla beszéde Mohácson

Imrédy Bélának Mohácson ünnepélyes külsőségek között adott át diszpolgári oklevelét. Beszédében történelmi visszapillantást vetett Mohács múltjára, — hangoztatva, hogy ebből le kell a tanulságokat vonni. Az egyik tanulság az, hogy a széthúzás átkát ki kell gyomlálnunk a fegyelemben kell egyesülnünk. Nem szabad az erős kéztől félni, mert a mai történelmi időkben szükség van erős kéz vezetésére. A másik tanulság az, hogy előrelátóknak kell lennünk, meg kell értenünk a kor szavát és meg kell valósnálnunk azt az átalakulást, —

Berlin, május 20. Brauchitsch vezérvezredes, hadseregfőparancsnok a nyugati megszállott területeken elrendelte a katonai közigazgatás bevezetését és Belgiumra, valamint Hollandiára kiterjedő hatállyal Falkenhausen gyalogsági tábornokot nevezte ki katonai főparancsnokká.

Időjárás

A sarkvidéki és tengeri eredetű légtömegek küzdelme, amely az előző napokon hazánkban nagy esőzéseket okozott, a mai napon veszített erejéből. A viharos északi szél országsszerte mrséklődött. Számottevő eső hétfőn csupán az ország keleti felében volt. Jólás: A szél tovább mérséklődik, éjjel a szélvédettebb helyeken gyenge talajmenti fagy lehet. Változó felhőzet, az ország keleti részén eső. A nappali hőmérséklet különösen az ország nyugati felében kissé már emelkedik.

HUNGÁRIA
Filmszínház
Telefon: 24-71.

MA ELŐSZÖR Fred Astaire és Ginger Rogers a világhírű táncospár rendkívül MULATSÁGOS VIGJÁTEKA:

Amanda kétélete

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!

HIRADÓ!

"El kell készülni újabb áldozatokra" — mondotta Antal István

Csanád vármegye M.E.P. szervezeteinek makói választmányi ülésén felszólalt Antal István államtitkár is, aki arról beszélt, hogy a béke, a biztonság és lelkiismeretes örködés politikáját folytatja a magyar kormány egy felfordult Európa kellős közepén. Ez azonban legkevésbé sem jelenti az ölbetett kéz politikáját. Az alkotás politikája ez, mely a béke minden rendelkezésünkre álló perccel arra használja fel, hogy a legmagasabbra fejlessze a nemzet minden erkölcsi, hatalmi és anyagi ellenálló erejét. A nemzet magasabb céljai érdekében eddig is óriási erkölcsi és anyagi áldozatokat hozott, de el kell készülnünk esetleg újabb áldozatokra is. A kormányzati tevékenységet ismertette ezután, mely egyrészt céltudatosan megszervezi a nemzetet a nagy kötelességekhez, másrészt tervszerűen végzi azt az újjáépítő, nevelő, gazdasági és szociális munkát, amely nélkülözhetetlen ahhoz, hogy Európának e kritikus pontján egy erőteljes, modern magyar állam épüljön ki.

A Debreceni Jótékony Nőegylet közgyűlése

Nagy érdeklődéssel kísért közgyűlést tartott a Jótékony Nőegylet. Dr Erdős Károly igazgató elismerte a Nemzeti Hírszekegyet, mely után Sass Béláné elnök megnyitotta a közgyűlést. Hűsz esztendeje — mondotta, hogy Trianon mindent elvett tőlünk, de hűsz esztendeje annak is, hogy Horthy Miklós személyében megadta az Ur a feltámadás lehetőségét és hogy elviselhettük mindazt, ami Trianonnal ránk szakadt, az első sorban Horthy Miklós soha nem pihenő munkásságának, alkotó és megtartó lángszénének köszönhetjük.

Az elnök megnyitó beszédében megemlékezett az elmúlt nehéz esztendőről. Örömmel említette, hogy a Csepeli Zoltán János és Váradi Szabó János alapítványok jövedelmének megfelelőbb felhasználása lehetővé tette az árvaházi gyermekek létszámának a felemelését. A taglétszám is állandóan örvedetesen gyarapodásban van. Mindkettő annak a bizonyítéka, hogy városunk legrégebbi a 71 éves Nőegylet a mai kornak is szolgálatára van.

Dr Szondy György főtitkár jelentésében beszámolt a Nőegylet munkásságáról, a nehéz viszonyok között is fenntartotta a Nőegylet árvaházát, fokozott mértékben gyámoltotta szegényeit és sietett minden jótékony társadalmi megmozdulás segítségére, megrendezte a hagyományos nyári ünnepélyt és a Néma-bált, nagy sikerrel. Hálás köszönettel emlékezett meg Debrecen városa állandó segélyéről és a belügyminiszter hadikölcsön kárpótló segélyéről. (A Nőegylet 153,000 aranykoronát jegyzett hadikölcsönre).

Kegyeletes szavakkal emlékezett meg dr Dárkó Jenő egyetemi tanár, dr Vársáry István és Schlachta Jánosné választmányi tagok elhunytáról. Bejelentette, hogy a Nőegylet tagjai száma két alapító és hatvanöt új taggal gyarapodott.

Tudomásul vette a közgyűlés dr Kovács Jenő ügyész és Kiss Ernő gondnok Kiss Ernő pénztárnok s Magyar Bertalan titkár jelentését. Elfogadta a közgyűlés az 1940 évi költségeloirányzatot.

Közgyűlés dr Erdős Károly igazgató előterjesztésére a Nőegylet egyik alelnökévé választotta dr Jeney Sándor-né, árvaházi orvosává dr Csák Juditot, fogorvosává dr Radó Endrét. Választmányi tagokul a megüresedett tagságokra megválasztották Békéssy Jenőné dr Borbély Kálmáné, vitéz Dalmy Józsefné, Kiss Józsefné, dr Kovács Jenőné dr Szondy Györgyné, dr Végh Lajosné. A felügyelő bizottság tagjai közé Kántor József ref. lelkész és dr Tóth Lajos egyetemi m. tanár, gyakorló gimn. tan.

A közgyűlés hálás köszönetét fejezte ki dr Kulín László egyetemi m. tanárnak, aki nevezetett ki s így megvált főorvosnak nevezetett ki s így megvált árvaházi orvosi munkakörétől, valamint dr Kiss Ernő volt árvaházi fogorvosnak, aki elköltözött Debrecenből.

50 millió magyarnak kellene lenni... 42 sokgyermekes anyát jutalmaztak meg Debrecenben

Debrecen város Árvaszekének gyermekvédelmi osztálya hétfőn értekezletet tartott, melynek keretében ki-tüntettek 42 sokgyermekes anyát. Az ünnepi értekezleten megjelentek Lossonezy Istvánné, dr Kölesy Sándorné, Sass Béláné, Puss László ev. lelképásztor, dr Tatay Zoltán árvaszéki elnök megnyitójában elmondotta, hogy az értekezlet hármasként: seregszemle a pártfogók, a gyermekvédelem katonái felett, beszámoló a végzett munkáról és buzdítás a fokozott gyermekvédelemre. Ünneppé teszi ezt az értekezletet a sokgyermekes anyák jutalmazása. Hangoztatta, hogy új közszellemre van szükség a magyar társadalomban, mely a gyermeket szereti, értékeli, pártolja, óvja.

Váradi Sándor árvaszéki elnök-helyettes a gyermekvédelmi osztály munkásságát ismertette. 2710 kiskorú szerepel a nyilvántartásban. Szóváltette, hogy a pártfogók száma sajnálatosan csökken.

Puss László evangélikus lelképásztor drámai erejű beszédében szövege a gyermekvédelem fontosságáról. Éles szavakkal megakadályozza a gyermek-áldást és ezáltal sírásóivá válnak az ezeréves magyar hazának. Bünnös önzés ez, erre a lelegevenebb példa, hogy van itt a teremben 42 kopott ruhájú, szegény magyar anya, aki szegénységében elég gazdag ahhoz, hogy 8, 10, 12 gyermekkel járuljon a magyar jövő építéséhez. Mert éreznünk kell, hogy ahol nincsen gyermek, ott nincsen ország és nemzet. Statisztikai adatokkal mutatott rá, hogy míg nálunk 5,7 százalék a szaporodás, addig körülöttünk Jugoszláviában 10 százalék, Romániában 11 százalék a népesedés. Kevesen vagyunk és mégis fogunk, pedig ma nem 13 millió magyarnak kellene élni a Kárpátok medencéjében, mint a világ legtehetsége-sebb, legnagyobb németzetének, hanem 50 milliónak, mint Angliában, ha történelmi küldetésünk meg nem apasztja számunkat. Azok, akik azzal palástolják az egyke bűnét, hogy nehéz a helyzet, nézzenek a teremben levő 8, 10, 12 gyermekes anyákra. Egyiknek sínesen kérik a prémje, ondulált haja, vörösréz lakkozott körme, de gazdagok ők, mert gyermekeik vannak. Minél nagyobb a jövedelem, annál nagyobb a bűnnös önzés, mely kényelmes életet él, selyempinciket tart, de gyermeket nem nevel. Nem a nehéz helyzet, hanem a közszellem rothadása az egyke oka, ezért nem kap lakást a hatgyermekes család. Mi lesz ezzel a nemzettel, ha továbbra is irtja pusztítja a magyarságot, ássa az ország sírját ez a szellem, míg körülöttünk szaporodnak a népek? Ha ez a szellem megmarad Magyarországon felett meghúzzák a lélekharangot és a vétkes az lesz, aki bűnnös önzésből nem vállalja a gyermeket, ezt az áldozatot a nemzetért. De bízom benne, hogy leszünk, akik kiirtják ezt a nemzetgyilkos szellemet. Szervezzük intézményeket, mely ad lakást a sokgyermekes anyáknak, amely kitermelje azt a szellemet, aminek birtokában nem szánakozva néznek rájuk, hanem levett kalappal. Ma még csak indulóban van ez a munka, de már útban van s bekapcsolódik minden igaz magyar. Egy új szellem fog kialakulni és akkor nem lesz tisztessége e hazában annak, aki magyar kenyeret eszik, de önző szívvel nem vállalja a gyermeket, a magyar jövőért hozott áldozatot.

Érezteket addig is — fordult a sokgyermekes anyákhoz Puss László — ebben a szerény ünnepségben az egész magyarság szeretettel. Áldjon meg az Isten benneteket, hogy boldog részesei legyetek a most születő új Magyarországnak, melynek remény-ségei az egészséges kacagó, jobb jövőért menetelő kis magyarok.

A nagyhatású beszéd után dr Tatay Zoltán és Lossonezy Istvánné kiosztották az 50—50 pengő jutalmat 42 anyának. A jutalmazott anyák:

12 gyermekes: Zsuga Istvánné.
10 gyermekes: Dobi Bálintné, Lévai Imréné, Szabó Istvánné, Seres Kálmánné, Veres Ferencné.
9 gyermekes: Dobó Imréné, Fehér Imréné, Huba Jánosné, Györfly Sándorné, Kálló Ferencné, Kéri Sándorné, Király Mihályné, Nagy Imréné, Nagy Lajosné, Nagy Péterné, özv. Makai Bertalanné, Sallay Andrásné, Schön-

berger Tamásné, Szabó Józsefné, Varga Lajosné, Wágner Ádámné, Virág Péterné.
8 gyermekesek: Antal Józsefné, Bancso Ferencné, Barna Józsefné, Duza Mihályné, Fekete Andrásné, Flórián Lajosné, Fülöp Lászlóné, Gazda Jánosné, Hamar Jánosné, Izsó Sándorné, Jákob Jánosné, Kovács Józsefné, Kovács Sándorné, Kónya Sándorné, Molnár Károlyné, Molnár Lajosné, Szabó Istvánné, Szabó Jánosné, Szilágyi Istvánné.
A kitüntetett anyákhoz dr Tatay Zoltán árvaszéki elnök intézett szép beszédet.

Sorsközösség és szociális lelkiismeret Orgonahangverseny és nagyjértékű előadások a telepítési akcióval kapcsolatban

A kollégiumi ifjúság szombat esti telepítési hangversenyével kapcsolatban vasárnap délután a Nagytemplomban orgonahangverseny volt. A folytonos eső ellenére szép számú gyülekezet jött össze a templomban, különösen a református diákság jelent meg szép számban.

Az összegyűlték elénekelték a 63. dios, 1. versét, majd Farkas Pál dr lelképásztor imája után kezdetét vette az orgonahangverseny. Dobai Pál, a nagykőrösi tanítóképzőintézet zenetanára foglalt helyet az orgonánál s igen szép orgonajátékkal gyönyörködtette az egybegyűlteket. A nagykőrösi tanítóképzőintézet énekkara Márton Barna tanár vezényletével Kodály, Bach és Praetorius darabokat adott elő nagy hozzáértéssel. A hangverseny keretében két előadás is elhangzott. Pap Béla váci református lelképásztor „Sorsközösség” címen beszélt. A közös származást, közös érdeket, közös kultúrát említette, mint a sorsközösséget munkáló erőket. A sorsközösség olyan közösséget jelent — mondta —, melyben

mindenik elérheti a maradéknélküli magaszt. Ennek eredménye: a szociális lelkiismeret. Akik együvé tartoznak, felelősséget éreznek egymás iránt. Majd a kollégiumi ifjúság telepítési munkájáról beszélt és így folytatta: „Amikor a kollégiumi ifjúság megindította ezt az akciót, ezt a felelősséget érezte és ezt a sorsközösséget munkálta.”

Dr Szabó Zoltán sárospataki teológiai tanár, országgyűlési képviselő „Repítő szárnyak és építő kezek” címmel beszélt. Ő is megemlékezett az ifjúság munkájáról. „A kollégium mostani falai a magyar református nép adományaiból épültek. Az ő hangjuk, az ő életük van beleépítve azokba a falakba. Most ezekből a hangokból zengett vissza egy néhány szólam és a kollégiumi ifjúság meghallotta a falak tanítását, hogy az adományért kamat jár. És telepítő munkájában ezt a kamatot fizeti vissza a magyar népnek.”

Ez előadások a gyülekezetre mely hatást tettek. Végezetül a 245. dios, 10. verse elénekeltével ért véget az igazán lélekemelő hangverseny.

A Kereskedő Társulat értekezlete

A Kereskedő Társulat elnöksége vasárnap értekezletet hívott egybe, amelynek tárgya annak megbeszélése volt, hogy az elrendelt adóemelések az árakba hogyan kalkulálhatók be?

A kérdést dr Demény Alajos kamarai titkár ismertette nagy szak-szerűséggel. Rámutatott arra, hogy az Árelenőrzés kormánybiztosa külön egyéni kérelem nélkül megengedte azt, hogy a kereskedő az általa forgalmazott cikk árát annyival emelje, amennyivel az ált. forgalmi adó, vagy a forgalmi adóváltás, fogyasztási adó, kinstári hasznorészesedés emelkedett, azonban az emelés előfeltétele az, hogy a kereskedő pontosan tudja azt, hogy az illető cikk kegyességére nehezedő adó-többlet milyen összegre rug. A kereskedő a készletben levő cikkeinek eladásánál is kikalkulálhatja az

emelésnek megfelelő adóösszeget, ha tudja, hogy ez mennyi. Minthogy a gyárosok és nagykereskedők utasítást kaptak, hogy számláikban, ajánlataikban, árjegyzékeikben hozzáak a vevő kereskedők tudomására azt, hogy az adóemelések összege mennyire rug, a kereskedőnek először be kell szereznie az erre vonatkozó adatot, hogy új vásárlás útján, vagy ajánlat, vagy árjegyzék útján és ebben az esetben kalkulálhatja az adóemelések megfelelő összegét.

Patay Lajos fűszerkereskedő arra mutatott rá, hogy a kereskedőre az árelenőrzési teendők milyen nagy terhet jelentenek. Kérte, hogy különösen a tömegfogyasztási cikkeknél helyileg állapítsanak meg irányárakat. Az egyéni árrögzítés nem vált be.

Króh Vilmos köszönte meg a Kereskedő Társulat elnökségének, hogy módot nyújtott ennek a rendkívül fontos kérdésnek megbeszélésére.

A Debreceni Iparos Dalegylet 50 éves közgyűlése

Vasárnap tartotta a debreceni Iparos Dalegylet 50-ik évi rendes közgyűlést. Györy Lajos elnök beszélt az elmúlt év munkateltjesítményéről, majd a régi dalosokat tüntette ki az egyet szolgáló érmeivel. A jelentések után megválasztották az új tisztikart.

Díszelnök: Galamb Ferenc sütőmester, elnök: Györy Lajos fogművesmester, ügyvezető alelnök: Gyulai Gábor kefésmester, alelnökök: Szekeres József és Buglyó Gyula, t. alelnökök: Püspök Sándor, eszmadiamester, Novák Mihály kéményseprőmester, Németh Lajos szerelőmester, Fekete László sütőmester, Kürthy András sütőmester, Böde Gyula hentesmester, Kovács Ferenc timárnester, Király Imre lakatosmester, Fazekas István bádgosmester, titkár: Csócsics Lajos vendéglősmester, karnagy: Szendy László zenetanár, karigazgató: Szabó Emili zenetanár, ügyész: dr Szilágyi D. zs. ügyvéd, jegyző: Kapros

László és Schaff Béla, ellenőrök: Lipták Mihály és Eszenyi István, számvizsgálók: Kovács Imre, Vecsei Sándor és Baka Károly, zárszótartók: Csáki József és Bagdi Lajos, gazdák: Balogh József és Hegedűs Béla, könyvtárnokok: Balogh József és Nagy Lajos, pénztáros: Szappanos Sándor.

Megválasztott még a közgyűlés 12 választmányi tagot a működő és pártoló tagok sorából. Forgács Kálmán a dalegylet örökös főjegyzője a közgyűlés felügyelő bizottság tagja és 50. évként a megünnepelését egy jubileumi estély-elgyűlést követően, amit a közgyűlés elfogadott.

Borzalmas robbanás történt Budafokon, a Beniczky út 12. számú házban. A ház egyik lakója, Uitz József a földeteken egy régi gránátot talált s azt hazavitte és otthon a szobában bontogatni kezdte. Eközben a gránát felrobbant és a vasszilánkok a szerencsétlen embert teljesen szétrobbantották, mindkét kezét leszakították, megvakították.

A református tanítóképző intézet végzett növendékeinek ballagása

A debreceni református tanítóképző intézet önképzőköré évzáró ünnepélyt a Kollégium dísztermében tartotta meg. Az ifjúsági énekkar száma után Gaecso László önképzőköri elnök búcsúzott lelkes szavakkal a Kollégiumtól, tanároktól, tanítványoktól. Sz. Nagy Sándor negyedéves válaszlát a búcsúzó elnök szavaira. Novák János, Kiss László zeneszámai után Balogh Lajos aratott sikert szavalatával. Török Tibor, az intézet igazgatója a díjnyertes önképzőköri pályamunkák jutalmait osztotta ki szép beszéd kíséretében. Az ünnepélyt Balogh Lajos alelnöknek a szavai zárták be.

Az ötödévesek vasárnap délelőtt fogadásán, az intézet egész tanárikarával és az ifjúsággal a Nagytemplomba vonultak át és az istentisztelet után visszatérve a Kollégiumba a felvirágozott öreg cselegönél búcsúzkodás volt. Erdős Jenő búcsúzó diák mondott beszédet, majd az ifjúság a „Ballag már a vén diák” éneklésével végig járta a Kollégium folyosóit, tantermeit. A díszteremben szép ünnepélyt tartottak, melyen Kiszelyi György megható szavakkal búcsúzott társai nevében is az intézet igazgatójától, tanáraitól. Török Tibor igazgató válasza után Mártonffy Béla szavalt hatásosan, Gaecso László ötödéves Bányai Sándor osztályfőnök beszéde után az intézet zászlaját a búcsúzó ötödévesektől átvette Lócsey Lajos negyedéves. Az ifjúsági énekkar zárta le a szép búcsú-ünnepélyt.

Ifjúsági konferencia az Árpád-téri egyházzsámban

Az árpád-téri egyházzsámban és ifjúsági egyesülettel a Konvent ifjúsági munkásaival karöltve tartott konferenciájának második napján vasárnap dr. Ilyés Endre és Tamás Ferenc lelkipásztorok, dr. Erdély Mihály segédlelkész, dr. János Gyula orvos, Pozsár István gazdálkodó, Kiss B. Julia, a ref. Leányzövetség országos titkára és Boros Erzsébet diakónissa testvér tartottak igen értékes, szép gondolatokkal telített előadást.

Délelőtt az árpád-téri templomban dr. Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztor hirdette az Igét. Az istentisztelet az egyházzsámba leányainak és ifjainak tagavatása és fogadalomtétel volt. Az egész avatás szívbemarkolóan megható volt, nagyon sokan könnyes szemekkel néztek végig az ünnepélyes akust. A leányokhoz Kiss B. Julia tartott mély hittől ízó beszédet, majd kivette tőlük a fogadalmat és felavatta őket. Tamás Ferenc konv. ifj. lelkész a fiúkat buzdította hűségre hitükkel, vallásukkal és magyar hazánkkal szemben, majd kivette tőlük a fogadalmat és felavatta őket. A most már hivatalosan is megalakult árpád-téri Református Leányegyesület, a nyilastelepi Református Leány Egyesület üdvözölte. Dr. Hegyaljai Kiss Géza üdvözölte az újonnan avatottakat, néhány közvetlen szóval és sorra kezetfogott a felavatottakkal.

Az egyházzsámba tanácsosai és az érdeklődők nagy figyelemmel hallgatták meg az avatás után Tamás Ferenc előadását: Hogyan szolgáljuk az ifjúság lelkigondozásának ügyét? Délután résztvett az ifjúság a gyülekezet istentiszteletén, amikor dr. Erdély Mihály segédlelkész prédikált. A konferencia a templomban folyt tovább. A beszámoló arról tanúskodott, hogy nagyon sokak hite mélyült. Tamás Ferenc az egyházzsámba nevében dr. Erdély Mihály zárták be a konferenciát.

Este az ifjúság műsoros ünnepélyt rendezett. Nagy Sándor teológus, az ÁRIE vezetője nyitotta meg. Tamás Ferenc előadását nagy figyelemmel hallgatták. Reszeghy Julia művészi adta elő Gayné Édy: A cár nevében c. drámáját. Vidám monológgal, szavalattal és énekkel szórakoztatták a közönséget szép sikerrel és igen sok tapsot kaptak Gál Irén, Tóth Erzsébet, Nagy Kálmán és Vajda Gábor.

Az ünnepély fénypontja volt Kocz Mária ének- és hegedűművésznő vendégszereplése, aki erre az alkalomra utazott Debrecenbe. Brilláns technikával és lebilincselően szép tónussal játszott. Később szebbnél-szebb magyar

MA UTOLJÁRA! A nagy kutató küzdelme a tuberkulózis ellen

APOLLO

Koch Róbert

FILMSZÍNHÁZ

Legújabb Magyar Világhírű. és METRO híradó!

Előadások: fél 5, 7 és 9 órakor.

magyar nótákat énekel, saját hegedű-kísérete mellett. A többi között a „Csallóközi vándorfelhők” c. dalt játszotta s énekelte, amelynek szövegét Csomor Gyula írta, zenéjét pedig a művész maga szerezte. Játékát szünni nem akaró tapsal fogadták. Nagy Sándor mondott zárószavakat.

Vitéz Horthy István a Máv. elnöke

Budapest, május 20. A minisztertanács a kereskedelmi és közlekedési minisztérium vezetésével megbízott m. kir. iparügyi miniszter előterjesztésére vitéz nagybányai Horthy István c. miniszteri tanácsost, a vezérigazgató-helyettesi teendőket ellátásával megbízta m. kir. áll. Vas-, Acél- és Gépgyári igazgatót 1940. június 1-ével a m. kir. államvasutak igazgatóságának elnökévé nevezte ki.

A MTI munkatársa vitéz nagybányai Horthy István kinevezésével kapcsolatban kérdést intézett dr. Varga József kereskedelmi és közlekedési miniszterhez, aki az alábbi tájékoztatást adta:

— Az új elnök személyének megválasztásánál elsősorban arra kellett tekintettel lenni, hogy korban fiatal, szaktudásban és munkabírásban kiváló, az állam legnagyobb üzemének helyes irányításához kellő elméleti képzettséggel és gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező egyén kerüljön az államvasutak élére. Így esett a kormány válasza vitéz nagybányai Horthy István miniszteri tanácsosra, aki a fiatal gépészmérnök gárda ki-

váló tagja és aki az államvasutakhoz hasonló nagyjelentőségű állami üzem élén állván, elméleti képzettségen kívül megszerezte mindazokat a gyakorlati tapasztalatokat és a nem kevésbé fontos külföldi összeköttetéseket, amelyek hasonló nagy üzem legfőbb irányításánál elengedhetetlenül szükségesek.

— Vitéz nagybányai Horthy István 1904-ben született Pólabán. Tanulmányainak befejezése és gépészmérnöki oklevelének megszerzése után hosszabb külföldi tanulmányútra ment. Tanulmányútjáról visszatérve 1930. november havában, mint szerződéses főmérnök, az Állami Gépgyárak szolgálatába lépett. Kiváló szaktudása és fáradhatatlan munkabírása folytán gyorsan emelkedett a hivatali ranglétrán. 1933-ban műszaki tanácsos, 1934-ben műszaki főtanácsos, 1935-ben igazgató-helyettes, 1937 június havában pedig igazgatóvá lépett elő. 1935. április havától kezdve megbízást nyert a vezérigazgató-helyettesi teendőket ellátására. 1939. október havában pedig átvette a vállalat vezetését is.

Elnapolják a képviselőházat

Budapest, május 20. A pünködsi szünet után kedden ül össze a Ház. A Ház munkarendjének a sajtójavaslat és a nyolcosztályos elemi iskoláról szóló kultuszminiszter javaslat szerepel.

Egyes lapokban az a hír jelent meg, hogy a Ház keddi formális ülés után hosszú szünetre megy. Ezek a lapok arról is tudni vélnék, hogy ennek a hosszú szünetnek magyarázata a külpolitikai eseményekben keresendő.

A Ház elnökségénél a Ház elnapolásáról eszóló híreszteléseket alaptalan kombinációknak minősítik.

Az elnök a keddi formális ülésen tesz napirendi javaslatot s ekkor kerül nyilvánosságra, elnapolják-e a Házat vagy nem. Előzőleg Tasnádi Nagy András, a képviselőház elnöke, megbeszélést folytat gróf Teleki Pál miniszterelnökkel és e megbeszélés alapján teszi meg napirendi indítványát. A Ház elnapolásának vagy elnapolásának tényét tehát e pillanatban senki nem tudja, de nem is tudhatja. Az teljesen a miniszterelnök és a házelnök megbeszélésétől függ.

Megkeresztelték Tóth Kálmán ondódi pályaór hét keresztmamája van

Vasárnap délelőtt a Kistemplomban dr. Uray Sándor püspökhelyettes keresztelte meg Tóth Kálmán ondódi pályaór 13-ik gyermekét, a nyolcéves kis Tóth Lászlót. A derek pályaór 13-ik gyermekét Koren Emilné, MÁV üzletigazgató hitvese tartotta keresztvív aia és Uray Sándor püspökhelyettes szép beszédet mondott arról, hogy az egyszerű pályaór családját milyen gazdaggá tette Isten áldása, mely 13 gyermekkel, köztük 11 élövel ajándékozta meg.

Majd azt fejtegette Uray Sándor püspökhelyettes, hogy a MANSZ áldottszívű asszonyainak gondoskodásaként 500 keresztvív áll voltaképpen gondoskodólag a gyermek mellett.

A szertartás befejeztével a MANSZ Piac uccai helyiségébe ment a Tóth család, ahol a Vasutas Mansz látta vendégül józfü, magyaros fogásokból álló gazdag ebédet. Tóth Kálmán pályaór elmondotta, hogy negyvenéves, húszéves volt, amikor első gyermekük született. A legnagyobbik gyerek, akit szintén Kálmánnak hívnak, a Fa- és Fémpariskola tanulója. A 11 élő gyermekből 5 fiú és 6 leány, valamennyien jó, magyaros arcú, egészséges szép gyermekek, viruló hajtásai a magyar nemzet fájának. Tóth Kálmán most az Ondódon, az 1-7. számú örháznál teljesít szolgálatot, itt neveli főnadrágos munkával gyermekeit a

magyar jövő számára.

Az ebédhez megérkezett családot meglátogatta Lossonezy Istvánné, a Mansz elnökneje, Lajdú László, aki a kisfiú keresztapáját vállalta. Egyik érdekessége volt a keresztelés, hogy a kis Tóth László a Vasutas Mansz hét vezető tagja, hét úriasszony vállalta a keresztanyaságot: Koren Emilné üzletigazgató hitvese mellett dr. U. Sallay Lajosné, Hajdú Lászlóné, Hegedűs Jánosné, Kölesey Valéria, Molnár Józsefné, Kiss Józsefné és Fábrián Lajosné.

A keresztmamákat simogató, meleg pillantásaitól körülvevő ült a Tóth-család 13 tagja asztalhoz és jóízűen fogyasztották el az ünnepi ebédet, amit Hegedűsné Kölesey Valéria és Kiss Józsefné főztek a Mansz Kemencei nőiével együtt. Tyukleves, sült tyúk kompotál, sertés sült salátával, mogyorós torta, túrós béles, Hajdú László MÁV osztályfőnök által ajándékozott kitűnő vörös-péteri bor került terükre. A Vasutas Mansz nemeslelkű asszonyai elhalmozták ajándékokkal a legkisebbik Tóth gyereket, Hajdú László MÁV osztályfőnök hat zoltárt és bibliát adott a családnak, a kis Tóth Lászlónak pedig a Vasutas Mansz betétkönyvet váltott a Köleseyné győzőnél ötven pengővel és azt havi két pengőjével a Vasutas Mansz fizeti a kisfiú 20-ik évének betölté-

seig, hogy tekintélyes tőkével lépjen majdan ki az életbe. Nemes aszszonyszívek mélyén kivirágzott szép gondolat ez, aminthogy az egész meleg szeretetet sugárzó ünnepségben benne volt a gyermek, a magyar jövő, magyar család mélyeseg és példátmutató megbecsülése.

Géppuskák Anglia útkeresztződéselnél, hídjainál és gyaráinál

London, május 20. Churchill beszéde után az angol közvélemény megérti, hogy miért kellett a legutóbbi 48 órában Angliában s Skóciában olyan lázas gyorsasággal katonai és politikai intézkedéseket végrehajtani. Ezek az újonnan foganatosított biztonsági intézkedések nagyjából hasonlítanak azokra, amelyeket a világháború alatt hoztak. A szabotázsra való halálbüntetés rendszeresítésével párhuzamosan megkezdődött az egyes hadüzemek munkásainak politikai szempontból, valamint megbízhatóság szempontjából való felülvizsgálása.

Minden hadüzem előtt fegyveres őrség áll, de magukat az üzemi őrségeket is lényegesen megerősítették. Az angol motorizált rendőrség napról-napra újabb egységeket állít szolgálatba, London, Birmingham, Liverpool stb. — nagy- és ipari városok uccáin és terein állandóan motoros rendőrség jár, amelynek kocsiját állandó őrszektetésben állanak a Scotland Yard központjával. A London körüli arsenálokból már napok óta szállítják a géppuskákat, amelyeket különböző útkeresztződéseknél és hídoknál s vasúti csomópontoknál állítanak fel. Londonban már nincs olyan közhivatal, amely előtt ne állna fegyveres őrség.

Bernát herceg Párizsban

Bernát herceg, a holland trónörökös nő férje ezidőszent Párizsban tartózkodik.

Május 26-ikán Hősök Emlékünnepélye

Május 26-án Debrecen város társadalma kegyeletes ünnepséggel hódol a hősök emléke előtt. Az ünnepségek sora reggel 8 órakor a különböző felekezeti templomokban tartandó istentisztelettel kezdődik. 8 óra 30 perckor a hadtestparancsnokság épülete előtt a Vitézi Szék rendez ünnepélyt. Megkoszorúzzák a honvédelemértáblát és a hősi faszorban elhelyezett emlékoszlopot, a honvédség képviselőiben és Debrecen város képviselőiben. Debrecen város korszorúját dr. Balogh Sándor főjegyző helyezi el. Az ünnepség második része a Stadionban folyik le, ahol a Himnusz elhangzása után vitéz dési Bajnóczy József hadtestparancsnok ellep a honvédek díszszázada, a vitézek, tüzharcosok, leventék, cserkészek és a Turul díszszakasza előtt. A helyi összesített dalárdák éneklék Forray István karnagy vezényletével a Nemzeti Hírszék-egyet és a Szózatot, dr. Kiss József tanterületi főigazgató ünnepi beszédet mond és szaval Mártonffy Béla V. éves tanítóképződjé. A Stadionból elindul a hősi staféta, mely a debreceni középiskolák növendékeiből és vitézi várományosokból áll, a Hősök-temetőjébe, ahol korszorút helyeznek el. A Hősök-temetőjében feltizenegy órákor kezdődik az ünnepély, melyen a város korszorúját dr. Dömsödy Imre tanácsnok helyezi el. Az országzászlónál ünnepélyes őrségváltás lesz, dr. Balogh Sándor főjegyző elhelyezi a város korszorúját a hadifogoly temetőben is. A háztulajdonosokat felhívja a város hogy hősök emlékűnnepün házaikat lobogózzák fel.

— A balatonfüredi Orvoshat. Tegnap reggel kilenc órákor nyitotta meg Kelemen Krizosztón pannonhalmi főapát a 16. balatoni Orvoshat. Az üdvözölő beszédek után Nagy Géza, Schmiéd Farenec és Kiss Pál tanárok tartottak előadást.

— Húsz farkas és százötven juh. Máramarossziget környékén egy havasi legelőn húsz farkas megtámadott egy juhnyáját és százötven juhot szétmaccangolt.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám.
 Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
 éjjel 27-89. Előfizetési árak havonta
 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
 félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
 Egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasár-
 nap 24 fillér.

Gyógyaszerárak éjjeli szolgálata május
 18 reggel 8-tól, 25-én reggel 8 óráig:
 „Mégváltó” Piac ucca 18., telefon:
 14-69. — „Muraközy”, Piac ucca 72.,
 telefon: 13-30. — „Boesky” Cegléd
 ucca 22., telefon: 13-30. — „Csokonay”
 Mester ucca 43., telefon: 10-15. —
 „Árpád fejedelem” Csapóker, Jánosy
 ucca 44. szám.

Nincs már

Nincs már a hangomnak színe
 És nincs értelme a dalnak...
 S amit mégis elmondanék —
 Jobb, ha megtartom magamnak!

A kínomat jobb, ha rejtem...
 Fájó szívvel jobb csendbe lenni!
 Tömegsír ügyis a világ —
 A világtalan, komor ég alatt!

Polgár Gyula

— Mosca professzor olasz nyelvű előadása az egyetemen, Mosca Rodolfo, a budapesti tudományegyetem kitűnő olasz professzora ma, kedden délután 6 órakor a bölcsész-tudományi kar XIII. sz. tantermében olasz nyelvű előadást tart Gallileo Galilei-ről. Az előadásra, amelyet magyarul tolmácsolni fognak, az olasz nyelv és kultúra barátait szeretettel várják. (Egyetemi Központi Épület, III. e.)

— Néhaj Wolafka Nándor római kat. püspök halálának 34. évfordulóján, május 22-én, szerdán délelőtt 9 órakor rekvievet mutatnak be a római kat. templomban. A Svetits Szövetség tagjait kéri, hogy a szent-misében minél számosabban jelenjenek meg.

— Az angol király légimarsalli minőségében papíraparancsban üdvözölte a brit légierők tagjait és megelégedését fejezte ki a sikeres légiharcok felett.

— Reynaud francia miniszterelnök szerint a francia nemzet erélyes tetteket vár a kormánytól és kijelentette, hogy a nemzet nem fog csalódni.

— Az árvízkarosultak javára a főispáni hivatalhoz a következő újabb adományok érkeztek: Bogdándi Lukács 3, A. S. 2, a püspökladányi társadalmi gyűjtésből 658, HÉV korszorú-megváltás 20, dr. Ujvárossy Lajos 100, nádudvari tisztviselő és alkalmazottak 125, Benyás árúház személyzele 51,33, Balogh Antal 6, földesi 48-as Olvasókör 47,87, Kisfaludy Árpád 100 P.

— Lángszórós tankokat vonultatnak fel a németek új hadifegyvereik sorában, melyek 30 méternyire tudják a lángot maguk elé lövelni.

— Az idei könyvnapok július 3., 4., 5-én lesznek. Ezeket a napokon a könyvkereskedők üzletei és uccai sátrai az ország egész területén este 7 óráig tarthatók nyitva.

— Két oldalon jelennek meg a francia lapok. A párisi lapok május 21-től kezdve 2 oldal terejedelemben jelennek meg. Az intézkedés célja a papírranyaggal való takarékoskodás és azoknak a szolgáltatásoknak tehermentesítése, amelyek jelenleg kizárólag a nemzetvédelemmel foglalkoznak.

— Svédországban beszüntették a magángépkocsi forgalmát. A bérkocsik számát pedig 50-nel csökkentették.

— Tűzharcosok figyelmébe! Azok a zsidó tűzharcosok, akik a pót-átigazoláson (f. hó 2-án) nem voltak jelen, f. hó 23-án, csütörtökön d. e. 11 órakor katonai okmányokkal a főcsoporthoz kell jelenjenek meg. — **Élőkész.**

Jégverés előtt biztosítsa vetését!

Fent: A Dóczy tanítóképző végzett növendékei a ballagás után. — Lent: A Kollégium tanítóképző végzett növendékei ősi diákviselésben „ballagtak” azután a díszteremben volt szép ünnepély.

— Harminctagú japán küldöttség érkezett Olaszországba, ahol megtekinti az olasz grammatikai kiállítást s tárgyalásokat folytatnak az olasz-japán kereskedelmi forgalom fejlesztéséről, valamint kulturális eseményekről.

— A holland aranyzárlatmány Amerikában, Amerikába érkezett az újabb holland aranyzárlatmány. Egy hajónak, a Herlennek érkezését még ezután várják. Ez a koronát, koronacszerkeket, államokmányokat, a hágai külügyminisztérium levéltárát viszi Newyorkba. Az előző négy hajón a Holland Nemzeti Bank teljes aranytartalmát, papíralományát Amerikába szállították.

— A kópházai búcsújáráhely templomban vandál kezek szörnyű pusztítást végeztek. Megrongáltak az orgonát, felfeszgették a képeket, kitépték a falbasüllyesztett villamosvezetékét.

Szövetet? GABÁNYI. 101. Piac u. 1.

— A finn—orosz háború hősihalottainak napját vasárnap ünnepelték meg a finn fővárosban. Az összes középületeken féláróóra csesztették a zászlókat.

— Feltámad a lovasút a Margitszigeten. A most bevezetett autóbusszkorlátozásra tekintettel ugyanis a margitszigeti autóbusszjárat megszűnik s egy váltóalkozó lovasúttal akarja pótolni.

— Tangerből elköltözik a polgári lakosság és részben Spanyol, részben Francia-Marokkóba költözik át.

— Szendrey Sándor ipartestületi alelnök gyász. Szendrey Sándor ipartestület alelnökét súlyos gyász érte. Alig két éve szeretett nejét, jó munkatársát veszítette el, egy éve édesanyja elhalálása mért reá csapást és most édesatyja, 3 napi súlyos szenvedés után 81 éves korában hunyt el. Szendrey Sándor édesapja maga is az iparban élt, sőt annak apja is, ki a 48-as szabadságharcban lett rokkant, 3 fiú gyermeke gyászolja, azok nejei, unokák és dédunokák. Szendrey Sándor ipartestületi alelnököt már többben keresték fel részvénytulajdonosokkal.

— A városi zeneköla 21-én este 8 órakor tartja akadémiai növendékeivel Schubert, Schumann, Chopin, Brahms stb. műveiből összeállított romantikus hangversenyt. Jegyek ingyenesen igényelhetők.

Tóth Kálmán ondódi pályáór 13-ik gyermekének keresztelőjéről.

— Ma lesz a Piarista gimnázium Prohászka-körének vitaulése. Ma délután 6 órai kezdettel tartja a piarista gimnázium Prohászka-köre az intézet dísztermében nagy érdeklődéssel várt nyilvános vitaulést. A kör első kifelé történő megnyilatkozáca lesz ez az üles, tanúságtétel a körben folyó lelkes keresztény és magyar szellemű munkáról, amelyet a kör tagjai, dr. Gerencsér István tanár vezetésével folytatnak. A vitaulés tárgyai a következők: 1. Az ösmagyarország hitvilága. 2. A kereszténység és a népi vallás viszonya. 3. Keresztény magyar kultúra a múltban, jelenben és jövőben. A vitában bárki felszólalhat. Érdeklődőket szívesen látunk.

— Egyházzenei hangverseny lesz a Kistemplomban. A református ifjúsági énekkarok egyházzenei hangversenyt rendeznek május 30-án, csütörtökön délután 6 órakor a Kistemplomban. A hangversenyen szerepel a Dóczyi Polgári Leányiskola énekkara is. D. dr. Révész Imréné vezetésével. A Kollégium Kantus is részt vesz a hangversenyen. Balla Péter tanár tart beszédet a hangversenyen, melynek bevételét az özvegy lelkésznek és lelkészárvaik segélyezésére fordítják.

— Borzalmas módon követett el öngyilkosságot Nyírlugoson. Hanoscsák Mihály 44 éves gazda. Borotvával elvágta a nyakát és mikor látta, hogy nem veszélyes a sérülése, elővette pisztolyát és szívenlőtte magát. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— Halálra rugta anyósát, a hetven éves Csák Sándornét veszekedés közben Biró András jánki földműves. A nyiregyháti törvényszék előtt most tárgyalják az ügyet. Az orvosszakértő szerint az anyós a rugás következtében agyvérzést kapott és így a rugás csak elősegítette a halál bekövetkezését, de magától a rugástól nem halt volna meg. A bíróság egy évi börtönrre ítélte el.

— Felhívás. Felhívjuk azon fűszerkereskedőket, akik a cukorelosztásból kimaradtak, hogy folyó hó 21-én, déli 12 óráig jelentsek be címüket Lipták Andor színházi átjáró (sajt-vajüzlet), üzletében. Fűszerkiskereskedők Egyesülete.

— A budapesti valutaügyszég detektívjei a fővárosban kézrekerítették Klein Arnold öszerest és Rosztás Elemér vasúttösegedet, akik zugárfolyamon mindenféle valuta megszerzésére vállalkoztak és az átadott összeggel átjáróházak kapuján megszótktek, vagy olyan bankjegykötegeket adtak át megbízóiknak, melyeknek csak tetején és alján volt valuta, közepre papírveteket raktak. A két valutaügyszéret le tartóztatták.

— A régi télikabát belésébe varrva 15 millió papirkoronát talált Nyiregyházaan egy tisztviselő felesége. A padlásról került elő a régi kabát. A zugori nagynéni öröksége volt a használt kabát. A nagynéni a halála előtt mondogatta: „A kabátomat ne dobjátok el, ha meghalok, beesüljétek meg, mert jó az anyaga, lehet használni majd. Az öreg kabátot nem beesülték meg, feldobták a padlásra, pedig abban volt az örökség, mely csak most, 15 év után került elő s semmi hasznát nem vehetik az értéktelenné vált bankóknak.

— Negyedmillió férfi jelentkezett Angliában az ejtőernyősök elleni védekezésre. A jelentkezők helyi szervezetekbe tömörülnek.

— A Magyarországra menekült lengyel családok gyermekei számára Balatonzamárdin állítottak fel ideiglenes lengyel gimnáziumot, amelyben 230 lengyel diák folytatja tanulmányait. Ezt a gimnáziumot most Szegedre helyezik át. A diákok és mintegy 103 lengyel család elhelyezése céljából most Szegedre érkezett a volt lengyel igazságügyminiszter és Trzoiński Wincenty volt varsói államügyszé.

Színház, Film, Szórakozás

KISS FERENC és TÖKÉS ANNA
szerdal vendégjátékával zárul az Ithász-társulat debreceni szezonja.

Kiss Ferenc és Tökés Anna vendégjátékával zárul le a cseretársulati rendszer első esztendeje. Ithász Aladár igazgató minden elismerést megérdemlő alkotók munkájával kötötte le a két kiváló művészt záróelőadásra, melyen Begovics, Jugoszláv Irónak óriási sikerű darabja a „Ki a harmadik” került előadásra. Budapest ez évi legnagyobb sikere ez a darab, melyhez hasonló szép és izzóan drámai művészi alkotást hosszú évek óta nem játszottak színpadon. A debreceni szerdal vendégjáték érdekessége, hogy Kiss Ferenc a debreceni közönség régi kedvence mellett először játszik Debrecenben. Tökés Anna, a Nemzeti Színház kiváló művésznője. A Begovics-darab egy hadifogságból 5 év után visszatért férfi megrázó drámája, melyre egy revolverdörrenés tesz pontot. Szébb, lebilincselőbb s művészeibb darabot régen nem játszottak s ahogy a magyar színjátszás két nagyszerű művésze ezt az izzó drámát színpadra viszi, az maradéktalan élmény.

Színház iroda jelentése:

Szerdán, május 22-én, este 8 órakor: „Ki a harmadik?” Tökés Anna és Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház nagy művészeinek egynapos vendégjátéka. Ünnepi est készül a debreceni Csokonai Színházban, hogy a Nemzeti Színház nagy művészeit telt ház fogadja a legfrissebb darab előadására alkalmából. Ajánlatos, ha mindenki gondoskodni fog a helyéről, nehogy ezt az alkalmat elmulasztassa, hogy „Ki a harmadik” című szenzációs előadásán ott lehessen. Jegyek elővételben várhatóak délelőtt 11—1 óráig és délután 5—7 óráig a színházi pénztárnál.

A film világából

„Napoleon papuesban” ez lehetne a címe a „Napoleon házassága” című történelmi vígjátékának, mely bemutatja a korziki világhódító első feleségével való házasságát. A történet nem respektálja a történelmet és kényeskedésszerű leírta a leplet ennek a házasság csak intimitásairól még pedig olyan pompás szatírával és eleven humorral, amely a híres házaspárnak nem az emberi nagyságait, hanem éppen a gyarlóságait tündökölteti. Pierre Blanchard és Ruth Chatterton elragadó kedvességgel játszóak ennek a különös izű bravúros filmnek a főszerepeit.

— Párizsi útfőrlő a napokban érkezett haza a Kárpát-film igazgatója, dr Erdélyi István, aki a francia fővárosban megtekintette a legújabb filmeket és értesülésünk szerint több művészi értékű, elsősorban érdekes francia filmet vásárolt meg, amelyet a magyar közönség előtt a jövő szombaton mutat be.

Könyv

Bernicei Kmoskó Sándor pomológusnak „Az általános gyümölcsstermesztés — pomológia” címen 264 oldalas, diszcsinc képpel és sok ismertető fényképpel illusztrált, harmadik lényegesen bővített kiadása. A szerző felüli az országban sikeresen termesztendő 22féle gyümölcsnek, mint minőségi fajtáknak célravezető termesztését.

A szerző negyven lapoldalon igen sok hazánkban is előforduló kártevőt sorol fel. Rámutat az általuk okozott roncsolási tünetekre a gyümölcsfán és a gyümölcsstermesztés egyaránt és leírja az ellenük való hatásos védekezési módokat a szerző által megadott és jól bevált, házilag fillérből előállítható sokféle védőszer receptjeinek segítségével. A hasznos s korszerű tudnivalókat sorolja fel, többek között a veszedelmes tavaszi fagykárak, továbbá a téli nyulragások valamint a hóguta-bénulások és egyéb elemi csapások és a kártevők ellen való védekezésre hívja fel az olvasó figyelmét.

A terjedelmes kötet számtalan szemléltető fényképpel ismerteti és tárgyalja az értékezőbb — minőségi — fajgyümölcsök kifogástalan, féregmentes termesztését, mert epidémiás gyümölcsöt a külföld nem vesz át. A szerző könyvének jelentősége annyival is inkább nagyobb, mert — a szerző szavaiival élve — „A magyar gyümölcsstermesztés renaissance-a kezdetén állunk, a magyar gyümölcs világmarka, így a magyar jövőnek életfenntartó boldogulását jelenti, ha hozzájárul a komoly és cél-

tudatos minőségi fajta fajgyümölcsök termesztéséhez”.

A kamarai tagok és a Kamarai Ertesítő előfizetői a 8 pengős bolti ár helyett 6 pengőért kapják a könyvet, Gazdasági Kamara, Szombathelyen.

ERNYŐSZALON

ernyői jók, olcsók
Piac u. 77. Javítás

Gyászrovat

DR BALOGH GERŐ GYÁSA

Mély gyász érte dr nyáradszentimrei Balogh Gerő ügyvédet. Forrón szeretett felesége Budapesten meghalt. Nemes-szívű és lelkü hitves, aaronyos kedélyű, családjaért élő úraszony ment el csendesen, nagy bánatba borítva szeretteit. Már régebben gyomorbetegség kínozta. Budapesten operációnak vetette alá magát, a műtét után komplikációk léptek fel és ezek okozták halálát. Dr Balogh Gerő mélyes gyászában a tisztelők s jóbarátok serege érző szívvel osztozik. A család a következő gyászjelentést adta ki: Dr nyáradszentimrei Balogh Gerő úgy a maga, mint gyermekei: Il-dikó és Anikó, valamint sógorai dr Balogh Sándor és dr Balogh Barna nevében is mérhetetlen fájdalommal tudatja hogy forrón szeretett hűségese feleségének, az áldott jó anyának, a legjobb testvérnek

Füstlikének; dr nyáradszentimrei Balogh Gerőnének, sz. Balogh Juliának szerető jó szíve, folyó hó 18-án Budapesten, angyali türelemmel viselt hossz-szas szenvedés után megszűnt dobogni és visszaadta nemes lelkét Teremtőjének. Felejtethetetlen drágánk törekény testét folyó hó 21-én, délelőtt 11 órakor a ref. egyház szertartása szerint a rákoskeresztúri református temetőben helyezük örök pihenőre. „Jól vagyon jó és hív szolgám. Kevésen voltál hű, sokra bízlak ezután. Menj be a te Uradnak örömebe...” (Máté 25. 21.) Budapest, 1940 évi május hó 19.

Özv. Nagy Józsefné Tóth Mária 73. éves korában elhunyt. Temetése ma délután fél órakor lesz a Köztemető 2. A ravatalozóterméből. Lakás: Kandia ucca 21. — Temetését: Bartha vállalata végzi.

Id. Szendrey István 81. éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután fél órakor lesz a Köztemető 2. A ravatalozó terméből. Lakás: Apaffi ucca 87. Temetését: Bartha vállalata végzi.

polgár Szabó Sándor földbirtokos, téglagyáros, 47 éves korában elhunyt. Temetése szerdán két órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. Lakás: Macs 3. — Gebauer-cég rendeli.

borsódi Latinovits Szaniszló nyugalmazott városi tanácsnok, életének 70. évében elhunyt. Temetése ma délután három órakor lesz a Köztemető 2. A ravatalozójából. Lakás: Varga ucca 1. sz. Temetését: Fehértől vállalata végzi.

Sági Ferike temetése ma 11 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Fehértől vállalatának rendezésében.

— Megölte a mérnököt az új gőzkalapács. Súlyos szerencsétlenség történt a dunakeszi MÁV műhelytelepen. Az egyik nagy műhelyben új gőzkalapácsot szereltek fel és a hatalmas szerszám gép kipróbálása közben a gőzkalapács szétrobbant. A repeszdarabok több embert megsértettek. Kotsis Tibor MÁV mérnököt a gőzkalapács ütötte el a vállától, úgyhogy a fiatal mérnök szörnyethalt. Az üzemi szerencsétlenség ügyében vizsgálat indult.

IRÓGÉPEK KÖLCSÖNZÉSE KURAY, parkamara T: 17-93

— A debreceni élelmiszerpiacon az esőzés következtében alig volt forgalom és árú is keveset szállítottak fel. Az árak a szombati nívón állottak.

— Autószerencsétlenség a MÁV pályaudvarnál. Súlyos szerencsétlenség érte tegnap délután Burai Sándor 29 éves férfit, Barcság ucca 24. szám alatti lakost, Bartha István utépítési vállalkozó teherautóján ült Burai Sándor, amikor az autó ismeretlen okból megcsúszott, és Burai lezuhant. Olyan szerencsétlenül esett a kövezetre, hogy kézcsonttörést és agyrázkódást szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállították, ahol kezelés alá vették.

— Serédi Juszinián hercegprímás vezetésével szakadó esőben több ezer férfi zarándokolt vasárnap Máriabesnyőre.

— Megdrágult a taxi Budapesten. A főváros közlekedési bizottsága nagy vita után megszavazta a 10 százalékos viteldíjemelést.

— Csak az elítéltet lehet vagyoni elégtételre kötelezni, az örökösöket nem — mondta ki a Kuria Freeman John amerikai állampolgár váltaügyében. A vádlott, mielőtt a büntetőtörvényszék felelősségre vonhatta volna, meghalt a törvényszék Freeman örökösét súlyos kárterítés megfizetésére kötelezte. A Kuria ezt az ítéletet megsemmisítette azon a címen, hogy csak az elítélttel szemben van helye vagyoni elégtétel megfizetésének, az örökösökkel szemben nincs.

— Ismeretlen méreggel öngyilkosságot kísérelt meg egy fiatalasszony. Márka Lajosné 29 éves fiatalasszony, Teloki ucca 104. sz. alatti lakost tegnap hajnalban négy óra tájban eszméletlen állapotban találták lakásán. A fiatalasszony nagymennyiségű ismeretlen méreggel megmérgezte magát. A házbeliek nyomban értesítették a mentőket, akik Márkiánét a belgyógyászati klinikára szállították. Itt azonnal gyomormosást alkalmaztak és a gyors beavatkozás eredményeként az életunt fiatalasszony magához tért és néhány óra múlva állapota annyira javult, hogy lakására szállítható további ápolás végett.

— Elgázolta egy MATEOSZ-autó Kiss Lajos Dévai ucca 40. szám alatti lakost, Fején, fülén szenvedett sérüléseket. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

— A ref. egyházkerület tanácsa június 18-án ülést tart Debrecenben. Ezt követőleg bizottsági ülések lesznek.

— Érdekes vállalkozásba fogott a debreceni Ady-Társaság Hungarológiai osztálya. Debrecen és környéke műveltségének legszebb és legmaradandóbb emlékeit hordja össze egy est keretében. Debrecen és vidéke szívében fakadt dalok, mesék táncok, játékok változatos előadásban, rövid megvilágító előadásokkal kísérve kerülnek a közönség elé a jövő hétfőn a Kollégium dísztermében.

— Visszatért a konflis Budapesten. Budapest uccáiról 1933 óta eltűnt a konflis. A bérkocisok, autótaxisok volnáj mögé ültek. Most aztán, hogy már csak jegyre lehet kapni benzint és megdrágult a motorkó ára, ismét felvirradt a bérkocisoknak. Arra kérték a polgár mestert, hogy újból standra állhassanak. A polgármester ehhez hozzá is járult és 18 konflis megjelent hétfői szünet után ismét Budapest uccáin.

— Kenyérjegy Finnországban. Egész Finnországban lefoglalták a gabonakészleteket, május 27-től kezdve naponként és fejenként 300 gramm lesz a kenyéradag.

— Hazament a bukaresti angol követ családjá. Sir Reginald Hoare, bukaresti angol követ felesége, gyermekeivel és nagy poggyásszal elutazott Angliába.

— Románia megfosztott állampolgárságtól 714 katonaszökevényét. A bukaresti minisztertanács 536 erdélyi magyart s németet, továbbá 178 besszarábiai és bukovinai orosz, ukránt és németet megfosztott román állampolgárságtól, mert katonai kötelezettségük teljesítése elől külföldre szöktek.

Közgazdaság

TERMÉNYTŐZSDE

Búza tiszavidéki, felsőtiszai, dunatiszaközi, fejemgyei, dunántúli, kisalföldi 77 kg-os 20.25, 78 kg-os 20.75, 79 kg-os 21.05, 80 kg-os 21.25, rozs pest vidéki 16.60—16.85, rozs más 16.80—17.05, sörárpa kiváló 22.60—22.85, — prima 21.60—21.85 sörárpa 20.60—20.85 takarmányárpa I-a 65—66 kg-os 18.60—18.85, középmínőségű 18.10—18.35, zab középmínőségű 20.90—21.15 tengeri 22.35—22.50, korpa 14.90—15.10, 8-as takarmányliszt 17.05—17.80 P.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A hétfői napon megtartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 5837 darab sertést, a vásári állományból angol hássertésfelhajtás 2305 darab. — Az irányzat élénk Árak: uradalmi sertés-

1940 május 21., kedd 7

sertés páronként 340 kilón felül 136 f., szedett sertés I. 130—136 fillér, III. 105 118 fillér, angol sonkasertés I. 124—136 fillér, II. 108—120 fillér, exportzsír márkázott 190 fillér különként.

DEBRECENI SERTÉSVÁSÁR

A tegnapi napon tartott debreceni sertésvásárra felhajtottak 109 darab kövér sertést, eladtak 106 darabot, sovány sertést felhajtottak 660 darabot, eladtak 115 darabot. Árak: kivételes ár 130 fillér, hízlalóbeli nehéz 128—130 f., hízlalóbeli középnéhez 125—128 fillér, szedett nehéz 125—128 fillér, szedett középnéhez 118—120 fillér, könnyű 110—118 fillér, silány 90—110 fillér, nehéz öreg 118—124 fillér, öreg 112—118 fillér, sovány koca 95—100 fillér, süldő 100—120 fillér, malac páronként 16—24 pengő. Irányzat kövérben élénk, sovány sertésben lanyha.

SPORT

LEGYŐTÜK

A ROMÁN VÁLOGATOTT

Magyarország—Románia 2:0 (0:0)

A magyar válogatott biztos győzelmet aratott a némikeg esalodást kellett román csapat fölött. Már az első félidőben egész sereg nagy helyzet alakult ki a román kapu előtt, azonban a Sárosi dr kivételével gyengén játszó támadósr sorozatosan kihagyja ezeket. A Király—Sárosi III.—Dudás fedezetsor remekül játszik és teljesen úr a pályán. A második félidőben folytatódik a magyar fölény. Dudás és Toldi bombáit még menteni tudja Dávid kapus, de a 28-ik percben Kincses szögletét Sárosi dr ritkán látott szép fejjessel küldi hálóba. 1:0. A szórványos román tmadásokat jól tisztazza a Csikós, Polgár, Pákozdi közvetlen védelem és pár perc múlva Gyetvai 14 méteres remek lövése a lécről vágódik hálóba 2:0. Bindea les-gólt lö, érvénytelen. Toldi, Sárosi, Harangozó és Kincses növelhetnék a gólarányt, azonban lövéseiket menti a román védelem. A magyar csapat legjobbjá Sárosi III., de jók voltak Dudás, Király, Sárosi dr, Gyetvai, Csikós és Polgár is. A román csapatban a Dávid, Sfera, Leghetiu védelem és Juhász középfedezet játszott jól.

Magyar ifj. válogatott—Román ifj. válogatott 1:0. Harsányi góljával győzött a nagy fölényben játszó magyar csapat. A magyar utánpótlás csapata, mely Pósa megbetegedése miatt tartalékosan állt fel nagyon gyenge játékkal 5:1 arányú katasztrófális vereséget szenvedett Bukarestben. A Duna Kupa állása az első forduló után:

A) csapat:

1. Magyarország	1	1	—	2:0	2
2. Jugoszlávia	1	—	1	3:3	1
3. Románia	2	—	1	1:3	5

B) csapat:

1. Jugoszlávia	1	1	—	1:0	2
2. Románia	2	1	—	1:5	2
3. Magyarország	1	—	1	1:5	—

Ifjúsági csapatok:

1. Jugoszlávia	1	1	—	2:0	2
2. Magyarország	1	1	—	1:0	2
3. Románia	2	—	—	2:0	3

A DVSC II. az utolsó nagy akadályt

gördítette el bajnoksága útjából.

DVSC II.—P. MÁV 1:0. Az erősen felazott, vizes pályán is szép élvezetes küzdelmet, mindvégig izgalmas mérkőzést vívott a két csapat. A DVSC II. megérdemelten került ki győztesként, legalább egy góllal jobb volt. DVSC támadásokkal indul a mérkőzés. Gere a középfedezet helyén pompásan játszik, elől Nagy Sándor és Tisza küzd kitűnően, Joannovics játékezőtővéde- dései keltenek izgalmat kétszer nagy lestről engedi el a P. MÁV csatárok, a partjelző is hasztalan int és csak Nemesek önfeláldozó bevetései tisztázzák a veszélyes helyzetet. Mezőnyben szépen játszik a P. MÁV is, kapu előtt azonban határozottabb a DVSC s már az első félidőben eldönthető a mérkőzés sorsát. A második félidőben feljön a ladányi csapat, a játékezőtő többször tévesen bírálja el a nehéz talajon sűrűn kicsúszó szabálytalanságokat. Az utolsó 25 perc ismét a DVSC-é. Matolcsy és Osztróveczky tisztá helyzetben hibáznak. A 43.

perében Tisza kitér, Marton csak szögletre tudja szerelni. A szögletet szépen irányítja be Nagy Sándor és remekül felugró Osztroveczky éles, védhetetlen fejessel küldi hálóba a labdát. Jók a DVSC-ben: Nemcsák, Nagy Sándor, Tisza, Gere, Elek, Radics, Antal, a P. MÁV-ból Pető, Marton, Kovács.

Hajdúböszörményi MOVE — Dohánygyár 3:1. Megérdemelten győzött a megfiatalított bösörményi csapat. Góllövő: Ambrus, Angyalosi, B. Kovács, illetve Tóth. — A Derecskei MOVE—B. Turul, DMTE—BSE és K. MOVE—DEAC mérkőzés a pálya használhatatlansága miatt elmaradt. V. Turul—NyTVE II. 4:1. MTK—NyVSC 0:0. NyKISE—Csapi SE 8:2.

Az Egyetem és DEAC 1939—40. évi atlétikai bajnoki versenyeinek II. része ma, kedden d. u. fél 4 órai kezdettel lesz megtartva az egyetemi sporttelepen.

ATLETIKA

A vitéz Hadházy Dezső akadémiai testnevelési tanár vezetése alatt az egyetemi sporttelepen megtartott 1939—1940. tanévi Gazdasági Akadémia atlétikai bajnoki verseny eredményei: 100 méteres síkfutás bajnok: Winter György III. éves, 11.9 mp. 2. Hölcz Gábor I. é. 11.9 mp. 3. Tóth Zoltán II. é. 11.9 mp. 4. Landisz György III. éves, 11.9 mp. 2. Winter György III. éves, 11.9 mp. 3. Hölcz Gábor I. 25.2. 4. Tóth Zoltán 25.6 mp. — 400 méteres síkfutás bajnok: Landisz György III. éves, 1.51 m. 3. Winter György III. éves, 1.51 m. — Távolugrás bajnok: Winter György III. éves, 5.86 m. 2. Tóth Zoltán I. 5.72 m. 3. Hölcz Gábor I. 5.28 m. 1. Kerekes Béla II. 5.03 mp. — Hármass

ugrás bajnok: Bakó Andor 11.27 m. 2. Hölcz Gábor 10.63. 3. Réthy László 10.57 4. Winter György 10.34 m. — Rudugrás bajnok: Kerekes Béla 2.90 m.

HIRDETMÉNY. Értesítem a város közönségét, hogy Debrecen sz. kir. város öszesített gyámpénztárának 1939 évi zárószámadása és mérlege elkészült. Az iratok a városi számvevőség 10. sz. szobájában 15 napi közszemlére kitétetek és azok folyó évi május hó 21-től a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők. **Polgármester.**

22681 HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város házipénztára által kezelt utadóalap pénztár 1939 évről szerkesztett zárószámadását az 1890 évi I. tc. 28 paragrafusa alapján a közigazgatási kiadói hivatalban (városháza, földszint 9. számú ajtó) folyó évi május hó 20-tól kezdődően 15 napi közszemlére tettem ki. Erről a város közönségét azzal értesítem, hogy ezen zárószámadás ellen esetleges felszólamlásait hozzám a fenti határidő alatt beadhatja. **Polgármester.**

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY. Folyó hó 27-én, délelőtt 9 órakor a Dégenfeldtér 5. szám alatt az alábbi selejtezett gazdasági felszerelési tárgyak kerülnek eladásra: 1 darab kocsi, 3 darab löge-reblye, 1 darab magtári rosta, 1 darab tüzoltófeckendő, szikfűszárító keretek, vascsövek és egyéb alkatrészek. Folyó hó 28-án, délelőtt 9 órakor a csődörös Eprekterben, Eprekter ucca 29. szám alatt, a város házikézlésben volt szikfűszárító gazdaságának felszerelési tárgyai gáti eladásra kerülnek: 1 darab vetőgép, 2 darab lófogatú löcsösszekér, 1 darab fahenger, 3 darab hármass kiséfa, 2 darab fanyereg, 30 darab répaásó villa, 33 darab répakapa, 17 drb egyeselő kapa, 6 darab 10 ágú villa, 2 darab hordócsap, 1 darab keményfaállvány, 1 darab petroleum gázlámpa, 1 darab pisztoly, 1 darab csirázató készülék. Az árverésre kerülő tárgyak a helyszínen megtekinthetők, az árverési feltételek a gazdasági ügyosztályban (városháza, földszint 14. számú szoba) a hivatalos órák alatt tudhatók meg. **Gazdasági tanácsnok.**

Villanykörte csere 20 f., tenniszütők, rádió, gramofonlemezek, irógép, s varrógép. Vagyonmentő, Hunyadi u 22. 163 5. 24.

Ciánóztasson bizalommal a Csala ciánózó vállalattal, Rákóczi ucca 9. telefon: 14-27. 838 7. 3.

Poloskairtást ciángázással, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kigyó ucca 5. szám. 839 7. 3.

Legolcsóbban fest és tisztít, férfi és női ruhákat Weisz, Arany János ucca 29. szám. 1010 vv

Horgonyi fodrász, Szoboszló út 4. Uj telefon-száma 10-75. 970 6. 7

Hat pengőért délutáni ruhát 15-ért kabátot készítt „Elit” szalon Rákóczi ucca 28. 1299 6. 12.

Női kalapok nagy választékban Arany kalap szalonban, Sas ucca 4. Alakított modell után 1.50-től. 901 6. 5.

POLOSKAIRTÁSI vállalat, Varga ucca 10. sz. Szűcsék. 1308 11. 15

Takarékfűthelyek készen kaphatók. Nagy négykerékű kézikocsi eladó. Kandia ucca 15. sz. alatt. 1721

Kereslet

Legmagasabb

Árat fizet ha szőnyegeit, dísztárgyait, régi bútort, régiségeit stb azonnal és készpénzért el akarja adni. Petroleum-fűgőlámpa. Ingóság-közvetítő, ref. püspöki bérpalota, telefon: 11-99

Aranyat, ezüstöt, zálogjegyet, régiséget, maggas áron vesz Pollák, Hatvan ucca 2. 1021 6. 9

Élelmiszer ital

A Tokaji borozó, Vár u. 2. sz. alól üzletét Csapó ucca 39. alá helyezte. Korlátlan it. Imérréssel, Dobár. 989 5. 21

„Mega” borozóba kitűnő fajborok érkeztek 0t éves asztal: bor 70 fillér Csapó ucca 39. Dobárnál. 1411 5. 31

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungaria panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800 vv

Társ

Tűzfifa üzlethez közreműködő társ 3—4000 pengővel kerestetik. Értekezni: Hüvelyes ucca 6. szám. 1707

Iroda

Két ucai szoba irodának, esetleg egyet bútorozva, kiadó, Deák Ferenc ucca 5. 449

Bútor

Hálóok, ebédők, kombinált szekrények, rekamié konyhaberendezések eladó. Bútormagazin Széchenyi u. 6. 1234 7. 5

Hálószobák, ebédők, s kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak. Részletre is. Hunyadi ucca 2. szám alatt. 1695 6. 15

Konyhakredencek halo, ebédőkredenc, ebédők, s konyhaasztalok sezlonok álló fogas, tükörasztal, egyéb bútorok eladók. Csapó 49 Ugyanott minden ingóságot veszek. 1588 5. 31.

Jókarban levő háló, modern ebédők, kárptozott előszoba, bútor, képek eladók. Megtekinthetők 1—2 óráig, 4—5 óráig. Cím a kiadóban. 1711

Autó, motor, kerékpár

Eladó AJS gyártmányú, 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadóhivatalban. 1421 vv.

Autókarosszériák javítása, dukkozása, chromozás a Debreceni Vas-és Rézbútorgyárban. 1399 6. 10.

KERÉKPÁR olcsó és szakszerű javítása. Kül- és belső gumik, alkatrészek zománcozás s nikkelezés. Szalai műszerész, Hatvan ucca 17 Jókarban levő női kerékpár, használt, eladó. — Kerékpárköcsönzés. 671 6. 15

Átadó üzlet, vendéglő

Csapó ucca 74. alatti forgalmas sarok fűszerüzlet, áthelyezés miatt azonnal átvehető. 1494

Berettyóújfaluban a „Sárréti” vendéglő es fogadó, június elsejére bérbeadó. Érdeklődni lehet a helyszínen özv. Pados Ferencné, Berettyóújfalun. 1699

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás, komfortos lakás kiadó. Hortobágyi ucca 11. június 1., vagy augusztus 1. 1725

Lakást keres

Keresek 3—4 szobás lakást augusztus, esetleg novemberre. Cím: Kossuth ucca 15. 1717 vv

Butorozott szoba

Csinos bútorozott szoba, nő részére kiadó. József kir. herceg u. 41. 447

Különbejárattú ucai bútorozott szoba kiadó. június elsejére, Árpád-térnél, Homok ucca 132 sz. alatt. 1712

Bútorozott szoba, magános úrnő részére kiadó. Cím: Vass zsáküzetben. Piac ucca 6. 1708

Kiadó egy csinosan bútorozott, különbejárattú szoba, Eötvös ucca 90 sz. alatt. 1703

Ingóságvétele

Veszek asztali tornyos tűzhelyet, kályhát, tetőbádogot, Csapó ucca 87. lakatos 1009 6. 8.

Ingóság eladás

Amerikai portable irógép eladó. Ára 140 P. — Megtekinthető a kiadóhivatalban. 1234

Drókerítés, vaskeretben, kapuval, ajtó redőnyvel, ablak eladó Péterfia 61. szám, gyógyszerárban. 1522

Bontásból kikerült ajtók, ablakok, üzleti redőnyök, kárpatok eladók. Sipos, Csapó ucca 23. sz. alatt. 1586

Gyönyörű perzsa szőnyegek, női ruhák, cipők olcsón eladó törvényes ígazgatónál. 1715

Eladó új ikerablak és ajtó és használt épület anyag. Vendég ucca 21. szám. 1713

Női világos tavaszi kabátra való anyag eladó. Patakyné, Péterfia u. 53 szám. alatt. 1710

Napóra, vasmosdó, hajvágógép, olcsón eladó. Varga ucca 45. 1695

Márványlapok, asztalos szerszámok, reszelők és salások eladók, Simonfy ucca 55. sz. 1693

Szőnyeg, nyereg, ponyva, varrógép bőrönd katonai és vasúti egyenruha. Glüek, Bádogos u. eladók. 1697

Gazdasági termények

Tetőnad kétezer kéve, eladó. Értekezni lehet: Debrecen, H. J. ucca 12. szám alatt. 1547

Eladó ház

Adómentes ház, Árpád-tér mellett eladó. 8000 pengőért, vagy tanyás birtokkal elcserélhető. Cím a kiadóban. 1428

Jövedelmező ház, nagy telekkel eladó, földdel elcserélhető, Rákóczi u. 19. sz. 313 5. 28.

Ház, Csokonai utcában, kedvező fizetési feltétellel olcsón eladó. Értekezni: Hüvelyes ucca 6. szám alatt. 1706

József kir. herceg ucca 50. sz. nagytelkű s nagy jövedelmű bérház eladó. Máté ingatlanroda, Blaháné ucca 14. (rendőrpalota mögött). 1702

Földbérlet

204 kat. hold föld bérbeadó, hortobágyi csárda mellett. Kintűnő feltételek. Értekezni: Debrecen, Batthyány ucca 6 Németh. 1234 vv.

Eladó föld

Biharban 77 hold földemet eladnám, parcellákban is, vagy debreceni bérházzal elcserélném. Piac ucca 68. szám II. emelet 3. 741 6. 4

Eladó föld harminc hold Elap 30. tanya, pusztaföld. Értekezni lehet Elep 9. sz. alatt. 1533

Eladó állatok

Tanyasi hamis kutya eladó. Szondi ucca 22. sz. alatt. 1724

Fejőskeske és egy című fürdőkad eladó. Gyöngyvirág ucca 17. 1636

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Gálócsy sikerrel rendőrségi s évtizedes magán-gyakorlatán alapulnak. Múltányos díjazás, telefon: 28-72. szám, Zöldfa ucca 3. 1025 5. 25.

Levelzés

Nyugdíjas, vidéki, szorény, jölelkű józanéletű, jömegejelenésű özvegy gyermektelen kisebb lisztviselő, véglegesen Debrecenben óhajjt letelepedni, ezért ismeretséget keresi szorény, jölelkű, intelligens, rendszerező, gyermektelen, nyugdíjas hölgynek, ki vel házasság lehetséges. „Boldog élet” jellegre kérek a kiadói hivatalba. 1698

Alkalmazást nyer férfi

Konvenció, nagyobb családok kocsi, tanyára felvétetik. Jelentkezni lehet: Deák Ferenc ucca 5. szám alatt. 448

Fiatalljó munkás fadrészeség felvétetik. — Hatvan ucca 61. 1722

Fodrászsegéd állandó munkára beléphet Szabó, Srzsebet u 48 sz. 450

Festőtanuló fiú, jó fizetéssel felvétetik, Kassa út 35. sz. 1709

Fodrászsegédet felvesz Biró fodrász, Deák Ferenc ucca 26. 1709

Asztalos-tanuló felvétetik, kétszárnyú kapu, s közlömtengelyek, gépképek eladók. Kórház u. 5. szám. 1700

Jó munkás férfifodrászsegéd és egy hölgyfodrászlányt felvesz azonnali belépésre Ignáth Imre, H.-Böszörmény, Ujvárosi út 9. 1694

Alkalmazást nyer nő

Zaeskóragasztó lányokat gyakorlattal felvesz Albert papírüzem, Erzsébet út 48. 1720

Kiszolgálóleány cukrászdába felvétetik, Péterfia 4. szám, Ungváry. 1719

Tanulót felveszek, Szent Anna ucca 39. szám, fülvesztület. 1718

Varróda vezetésére önállóan dolgozó női szabónő kerestetik. Érdeklődni: Piac ucca 42. szám, női szabónő. 1716

Varróda önálló segédlány s ügyes tanuló lány felvétetik, Eötvös ucca 73. sz. első ajtó. 1628

Alkalmazást keres nő

Középkorú magános nő, házvezetőnőnek magános úrhoz, vagy úrnőhöz vagy beteg gondozónak, vidékre is elmenne. Cím a kiadóban. 447

Fűszer, csemegében szakképzett nő állást keres. „Megbízható 1705” jellegre a kiadóba 1705

Háztartási alkalmazott

Rendes bejárónő azonnali felvétetik, Rákosi Je nó ucca 6 II. 4. Petrofor eladó. 1723

Ajánlat

Számos bajára meghozza a biztos gyógyulást különleges haskötőim. Kiss Béláné, fűző, haskötőzeme, Kossuth ucca 59. szám. 607 5. 31.

Tükörgyártás, üveg csiszolás, hibás tükörök új öntése, előszoba, fürdőszoba tükörök, autók üvegezése Sipkovits Béla, Nagyvárud ucca 15. telefon: 22-96. 255 5. 27

Férfi, nő, gyermekcipőt legolcsóbban ökrös saját készítményű raktárából szerezhetik be Sas ucca 1. 1814 6. 20

Festés, cipőt, retikült, s borkabátot, stb, villanygéppel festem. Nagy Károly, Batthyány ucca 10. sz. alatt. 1843 5. 20

Nyugdíjak, vendégágyak, fürdőkádak, zománctűzhelyek, petroleumfűzők, szűnyeg hálóok, permetezők, Nagy vasútleben, csapókanyar. 350 5 28

Tükör csiszolását, újöntését mintáztott és vonalal matt üvegeket készíttessen Stefánkszky Arany János ucca 1. sz. alatt. 1989 5. 24.